

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

VOL. VI.

НОВИЙ РІК — 1956 — NEW YEAR

No. 28

ЗМІСТ:

о. прот. М. Овчаренко — Що дало нам християнство, і що дає безбожництво.

Капітан В. Дубовий — Ізраїль — батьківщина двох націй

Степан Вербоватий — Чи знаєте сучасну Японію?

Р. Гайдар — ОДУМ і політичні партії

Віктор Топчій — Ми і наші проблеми

Ярослав Білінський — Свобода вибору і відповідальний провід

Проф. Х. Рябокінь — Мусимо опанувати технічні знання!

Григорій Скит — Від Дінця до Камі і назад

Юрій Март — Шість проти імперії

— Нотатки з релігії, політики, науки, фільму, мистецтва. Листи до редакції.

На обкладинці: Гравюра мистця Ол. Канюки (Міннеаполіс).

У ЧЕРГОВОМУ ЧИСЛІ:

Спеціальний випуск "Молодої України", присвячений Демократичному Об'єднанню Українських Студентів (ДОУС).

NEW YORK

TORONTO

MOLODA UKRAINA
191 Lippincott St.
Toronto, Ont., Canada

MOLODA UKRAINA

A Monthly Magazine of the Ukrainian Democratic Youth in Canada and the U. S. A.

Published by the Central Committee of the UDYA.

Editorial Board:

J. Bilinskij, B. Borodchak, P. Gursky, M. Dalney,
G. Martyniuk, Y. Semotiuk.

Managing director: Ivan Dubylko.

All correspondence should be addressed to

MOLODA UKRAINA
191 Lippincott St., Toronto, Ont., Canada

Редакція застерігає собі право скорочувати статті і правити мову. Статті, підписані авторами, висловлюють думки авторів, а не редакції.

Передплата "Молодої України":

На рік — три долари; на два роки — п'ять доларів

ЛИСТ РЕДАКТОРА

Дорогі Читачі!

У зв'язку з підготовкою до 2-ої Конференції Центрального Комітету ОДУМ-у, в якій активно заангажовані деякі члени Редколегії "Молодої України" і яка повинна відбутися вже 24-25 грудня — ми були змушені видати цей номер журналу з значним запізненням, як номер подвійний. Ми свідомі того, що на цій вимушеній операції заощаджено нашому молодому видавництву кількасот доларів, але ще більш свідомі того, що читачі очікують від нас журналу на початку кожного місяця й не зацікавлені в наших організаційних чи фінансових проблемах. Тому вважаємо потрібним зазначити, що подібних перебоїв у майбутньому ми уникатимемо за всяку ціну й "Молода Україна" виходитиме нормально кожного місяця.

Як і можна було сподіватися, надрукована в попередньому числі "МУ" поема "Земля", викликала живе зацікавлення читачів. Редакція дістала кілька десятків листів, у яких читачі розгадують прізвище автора цієї поеми. Здебільш, їх відповіді правильні: автор "Землі" — Леонід Первомайський. Але дехто приписував авторство також І. Багрянному або П. Карпенкові-Криниці. П'ятом читачам, які перші прислали правильну відповідь — редакція признала в нагороду річну передплату "Молодої України". Їх прізвища друкуємо в іншому місці.

Починаючи з цього числа, вводимо до журналу постійний новий відділ — "З листів до Редакції". Сподіваючись, що наші читачі зроблять цей відділ цікавим і актуальним — бажає всім Веселих Свят та Щасливого Нового Року

Ваш Редактор

THE SUMMARY OF THIS ISSUE

LITERATURE

George Mart.: "Six against Empire". An essay about the Italian "human torpedoes" in the Second World War.

H. Skyt: "From Donetsk to Kama, and return". An article about the life of Ukrainian school youth in the U.S.S.R. (Continuation).

M. Orest, G. Buryakiwetz, Vera Vorsklo: Poetry.

ARTICLES

Rev. M. Ovcharenko: "Science and Christianity". A chapter from unpublished book.

R. Haydar: "Ukrainian Democratic Youth Association and Political Parties". The author analyses relation of U.D.Y.A. to political parties, and in particular to the Ukrainian Revolutionary Democratic Party in the exile.

Yaroslav Bilinski: "Democratic Freedom and Responsible Leadership". Author points some dangers for democracy caused by its ideological and traditional policy of "uncommitment".

Prof. Ch. Riabokin: "For the Mastery of Technical Education". Author, a professor of the University of Minnesota, shows the importance of technical specialization for the contemporary nations and concludes, that the fact that Soviet Russia graduates presently more engineers than the United States, creates a serious danger for the Free World.

Victor Topchey: "We and Our Problems". An ideological lecture delivered during the 5th Annual Convention of the U.D.Y.A. of Canada, in which author outlines responsibilities, duties and problems of the Canadian Ukrainian Youth.

REPORTS

W. Dubovey: "Fatherland of Two Nations". An analysis of the present hostile relations between Israel and the Arab States.

S. Werbowatyj: "Do you know the Contemporary Japan?" Author of this article, former president of the

PRINCESS FASHION FURS

506 QUEEN STREET WEST

в Торонті

Tel.: EM. 3-8884

- Найкращі футра на догідні сплати,
- Готові і на замовлення,
- Всіх родів переробки.
- Товар гарантований.
- Приймаємо теж на переховку літом.

Наш другий магазин:

750 YONGE ST. Tel. WA. 1-8971

U.D.Y.A. in the USA., is presently an officer of the U.S.A. Air Force and a correspondent for a military newspaper in the Far East.

This issue contains also short notes in the fields of religion, science, politics, literature and cinema.

В Р Е Й Д І

Трьох читачів, які перші подадуть прізвище автора цієї поеми, редакція нагородить книжкою д-р М. Шлемкевича — "Загублена українська людина".

Рукою схопившись за груди,
Політвиховник упав:
— Хай нації... Вільні повсюди...
Хай наша живе УПА! —

Мішались бійці і дерева,
І сніг, і гранатний дим,
І більшала, більшала пляма рожева,
Не пляма —
Червона плахта під ним.

То кров! А йому ж от здалося —
Вино (не своє й не тут)!
В Нью-Йорку вино розлилося
Під окрики: *Very good!*

І дим, ой, не дим то з гірким перегаром —
Здалось — то за сотні миль,
Спокійно всміхнувшись, сигару
Нову запалив Черчіль.

А берест шумів над повстанцем,
У тиші німій хилився,
Де ранок — не сонця рум'янці, —
Лиш зимний туман розлив.

Повстанець смертельно здригнувся:
В очах туманів Дніпро...

Димуча земля у гробу вся
І він — її плоть і кров...

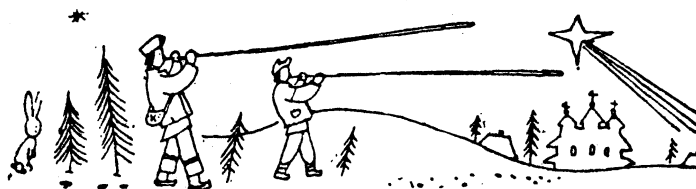
Устав би та стати не може.
І чує він сміх і зна —
То регіт Хрущова ворожо,
Злорадно над ним луна...

Повстанець затискує зуби,
Повзе, щоб своїх знайти...
— Мій бересте... Дерево любе...
Мене розумієш ти...

Ти краще мене розумієш
За світ цей... За всіх нікчем... —
Обхоплює стовбур і мліє
Під берестом.
— Що ж, несем!

Його хтось бере й підіймає,
Говорить... І зна вже він:
То друг з Туркестанського краю,
Другий — Білорусі син.

Зідхнув, обіпершись об друзів.
Здавалося й біль пройшов.
І лиш рожевіла в засипаній снігом ярузі,
Як журна калина у лузі,
Його невмируща кров.

УСІМ ЧИТАЧАМ, СПІВРОБІТНИКАМ І КОЛЬПОРТЕРАМ, УСІМ ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ РУ-
ХУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ — БАЖАЄМО

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Центральний Комітет ОДУМ-у
Редакційна Колегія "Молодої України"

О. прот. М. ОВЧАРЕНКО

Що дало нам християнство

і що дає безбожництво?*

Тут не буде говоритися за саме головне, саме важливіше, що дало християнство — відпущення гріхів і вічне блаженне життя. Це окрема тема. Тут буде говоритися лиш те, що дало християнство для народів тут, на землі. І порівняємо з тим, що дає безбожництво. Тепер є країна, де бозбожники можуть показати й показують, що дає безбожництво.

1. Християнство підняло людину до найбільшої височини: людина — це син Божий. Християнство говорить, що кожна людина є образ і подобиє Боже, що кожна людина дорога. "Коли зі 100 овець одна заблудилась, то йдуть шукати її..." (Луки 15:4). "На небі буває радість і про одного грішника, що кається". (Луки 15:7). "Християнство зробило всіх людей царями і священиками" (Апокал. 1:6). Християнство зрівняло всіх людей — "всі ви одно в Христі Ісусі" (Гал. 3:28).

До християнства бідність, праця своїми руками, вважались чимсь, що принижує людину. Християнство навчило, що нема тут приниження. Сам Христос був бідняк, апостоли були звичайні рибаки...

Коли ж безбожництво говорить, що людина походить від мавпи, то цим принижує людину до скотини. Відціля й ставлення до людини, як до скотини, як до гвинтика в машині... Безбожництво, говорячи на словах, що богом буде людина чи людство, на ділі принижало людину нижче скотини. І це сказано не для "красного" слова. Згадайте, в колгоспах скотина має кращий харч, як людина; про скотину більше піклуються, як про людину.

Людина там є гвинтик у машині і то малоцінний, який часто не варто ремонтувати, а краще викинути й змінити іншим. Ремонтувати треба тоді, коли замінити нічим або важко.

А приниження мільйонів людей у концентраційних таборах, де їх трактують гірше скотини, використовують лиш, як робочу силу; і яка страшна ненависть до "цих тварин"!

Для безбожництва, людини, як цінності, не існує. Лише колектив, маса, а окрема людина — ніщо.

2. Християнство принесло освіту всім. До християнства освіту отримували лише знатні, привілейовані; між освіченими і народом була стіна. Християнство відкрило дорогу до освіти всім. Церква засновувала школи. Церква несла і несе світло, знання й любов у хати бідних.

Християнство не забороняє об'єктивного дослідження, шукання істини. Апостол Павло каже: "Усе випробовуючи, тримайтеся доброго" (І Сол. 5:21). І ще: "Щоб ваша любов примножилась ще більше та більше в пізнанні й усяким дослідженні, щоб ви речі спірні досліджували" (Филип'ян 1:9-10 і інші місця). Християнство не боїться об'єктивного дослідження, бо кожна чесна людина, досліджуючи, неодмінно прийде до істини, до Христа.

Скільки ми маємо найкращих зразків мистецтва на християнські теми! Коли ми подивимося на мапу світу, то побачимо, що найбільш освічені народи — то християнські народи.

Конденсований розділ з недрукованої книжки "Наука і Християнство".

Безбожники теж стоять за освіту. Але яку? Освіту викривлену, направлену на пропаганду своєї певної ідеї. Наука визнається, але й тут підтасовується, фальшується з метою пропаганди своєї певної ідеї. Об'єктивності, себто правди в освіті, в науці не визнають. Освіта, наука мусять служити лише клясовим інтересам.

Така наука, така освіта, гірше неосвіченості, бо людина отримує неправдиві, фальшиві знання, а це гірше, як незнання.

3. До християнства була безсердечна холодність до слабих і бідних. Навіть мудрий Плятон радить не годувати хворих, які не можуть бути корисними.

Християни — братерські, протягають руки один одному. Під хрестом Христа забувають різницю в званнях, стані й освіті. Діла милосердя й самовідданої любови — це найкраща прикраса християнської віри. Богадільні, лікарні, сирітські доми, доми для вдовиць і стариків були засновані християнством, бо "це був ніхто інший, як Христос, якого годували в голодному, одівали в нагому..." (Матвія 25:31-46).

Навіть великий ворог християн імператор Юліан примушений був сказати, що християни годують не тільки своїх хворих, а й чужих. Ця християнська любов внесла стільки радості й світла в життя світу! Скільки вона полегшила страждань бідних, нещасних, хворих! Християнство своїм милосердям переродило людство, підняло його.

Яка ж безсердечність у безбожників. Безбожників абсолютно не зворушує, коли люди голодні, коли мільйони вмирають з голоду, коли люди живуть в жахливих життєвих умовах і т. п. І коли дещо роблять, то лише з одних міркувань — вигідно. Не сердечність, не милосердя, а виключно економіка, вигода.

Які б заслуги ви не мали, але спіткнулися раз, і забуваються всі ваші заслуги, ви дістаєте кару. Безбожництво не знає слова "простити"...

4. Християнство освятило шлюб, засудило багатоженство, правдиво розв'язало взаємини чоловіка й жінки. До християнства жінка була рабою, а християнство підняло її і зрівняло з чоловіком... "Чоловіки, — любіть своїх жінок, як і Христос полюбив церкву і віддав був за неї себе" (Єфес 5:25)... "Чоловіки, — так само живіть разом з жінками за розумом, як зі слабшою жіночою посудиною, й виявляєте їм честь, бо вони й співнаслідниці ласки життя" (І Петр. 3:7).

З християнством жінка стала радістю і прикрасою свого чоловіка, вірною матір'ю дітей і скарбницею дому. Навіть погани з дивуванням говорили: "що за жінки у цих християн!"

Тільки християнство розв'язало правильно питання виховання дітей, як людей Божих. "Пустіть діток, і не бороніть їм приходити до мене, — бо царство небесне належить таким" (Матв. 19-14).

Безбожництво руйнує родини, не визнає святості подружжя. Коли розклад родин набрав жахливого розміру, то з метою державної вигоди видали суворі закони. Якби не були потрібні діти — ці майбутні вояки, то родини були б цілком зруйновані, життя людей про-

ходило б по-скотинячому. Безбожники обіцяють, що так і буде в майбутньому.

Жінку “урівняли” з чоловіком, бо жінка виконує важку фізичну працю чоловіків. До цього ще жінка мусить і їсти наготовити (а це не аби яка проблема!) і дітей обшити й полатати, і господарство тримати. “Розкріпостили” жінку?! І щось на відповідалних місцях угорі не видно “рівноправних” жінок.

Діти належать не батькам, а державі. Діти виховуються, щоб доносили на своїх батьків і за це нагороджуються і як приклад ставляться іншим (Павлик Морозов). Розтлівається дитяча душа. З дитинства привчають до неправди, фальші. Вимагається від дітей активної участі в політичному житті.

Безбожництво краде у дітей їх дитинство. І якби не добрий, християнський вплив батьків, то вже мали б жахливі наслідки.

Що дає виховання дітей в безрелігійному дусі, можна бачити в США та Канаді. І не даром і в США і в Канаді народ все голосніше й голосніше вимагає викладів релігії в школах.

5. Християнство знищило рабство. Воно не давало наказу, але безпереривна проповідь, що ми всі сини Божі, що “у Христа нема ні раба, ні свобідного, а всі ми одне в Христі” (Гал. 3:28) зробила своє діло. Християнство весь час проповідувало й проповідує рівність всіх людей і цим радикально змінює на краще взаємини людей.

Безбожництво кричить про свободу, але утворило таке рабство, якого і світ ще не бачив. Крім фізичного рабства (прикріплення до певного місця роботи, мільйони на примусових працях), ще страшніше духове рабство. Убивають душу, правду; виховують лише в певному напрямку, роблячи з людей роботів (машини).

А яка нерівність! Теоретично, на папері всі рівні, а фактично касті: привілейована і раби. І не безсловесні раби, а ще гірше: мусять хвалити привілейовану касту. Тебе б'ють, а ти цілуй чобіт і дякуй за “щасливе” життя.

6. Лише християнство дає правдиву свободу. Якби люди погодилися жити по-християнському, то всі питання національні, соціальні, економічні і т. п. були б повністю розв'язані і дійсно настало б вільне життя. Християнство говорить: “Ви, браття, на волю покликані” (Гал. 5:13)... “Христос для волі нас визволив. То ж стійте в ній, та не піддавайтесь знову в ярмо неволі” (Гал. 5:1)...

Християнська свобода дійсно широка та глибока. Християнство говорить, що мусять бути навіть ересі, себто різномисля, тільки щоб не було гризні. Апостол Павло говорить: “Мусять між вами й ересі бути, щоб відкрились між вами й досвідчені” (І Кор. 11:19), бо тільки в боротьбі різних поглядів виявляється істина. Але ця боротьба не мусить бути гризною. В посланні до Галатів Ап. Павло пише: “Коли ж ви гризете та їсте один одного, то глядіть, щоб не знищили ви один одного” (Гал. 5:15).

І навіть дається свобода, чи йти за Христом! Сам Христос сказав: “Коли хто хоче йти вслід за Мною, — хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста та й іде вслід за Мною” (Матв. 16:24)...

Таким чином християнство кличе до волі і дає волю.

Чи дає безбожництво свободу? Та навіть говорити про це зайве, бо такого рабства, як фізичного так і духового ще й світ не знав. Хіба у безбожників вільна преса? Хіба можуть бути думки інші, як говорить марксизм? Хіба у безбожників є свобода слова? За одне слово проти верхівки — арешт і довгі роки примусових праць. Хіба є свобода виїхати за кордон? і т. п. Стільки є фактів і то загальновідомих, що недоцільно докладніше зупинятись на тому, що безбожники убили свободу.

7. Хоч християнство має своїм завданням спасти душу, і Царство Христове не від світу цього (Ів. 18:36),

але християнство правильно підходить і до розв'язання питання земного царства. Християнство не вмішується в справу, яка форма правління мусить бути в державі. Християнство знає, що різні умови історичного, культурного, економічного і ін. характеру вимагають і різних форм правління, чому Ап. Павло і пише, що “кориться всякій вищій владі” (Рим. 13:1). Але християнство ставить умову, щоб ця вища влада була пострахом не на добрі діла, а на злі...

Коли влада вимагає робити щось противне Богу, то тут Апостол Петро і Іван говорять: “...Розсудіть, чи це справедливо було б перед Богом, щоб слухатись вас більше, як Бога” (Дії Св. Ап. 4:19). І Апостоли не слухалися заборони вищої влади проповідувати евангелію.

А скільки було християнських мучеників (особливо в перші віки християнства), які не підпорядковувалися владі, пішли на муки, на смерть, але не робили того, що заряджувала влада противно науці Христа! І мученики перемогли.

Завдання уряду в державі — упорядкування, унормування взаємин між людьми, але в душу людини уряд не має права лізти. Коли кажуть, що уряд зацікавлений тим, що і як думають люди і тому мусить відповідно своїм цілям виховувати їх, то це не зовсім так. Ось ми маємо США і Канаду, де уряд не лізе в душу кожної людини, дає кожному свободу. І лише тоді вмішується, коли думки й діла деяких людей загрожують нормальному існуванню інших людей або державі. І це правильно...

Комунізм — безбожництво, як і в перші віки християнства, відає на муки, на смерть за правдиву віру в Христа. Скільки було мучеників за Христа в перші віки християнства! А тепер не тільки не менше, а набагато більше. В сучасний момент, використовуючи православ'я в своїх безбожницьких цілях, комуністи намагаються знищити християнство з середини. Під добром, правдою — комуністи-безбожники розуміють лише те, що вигідно клясі, або вірніше касті. І вони вимагають, щоб і всі так думали. Але це неправда, це противно науці Христа. То чи може християнин слухатися їх і коритися їм? Тим більше, що ми уже бачимо, що дає комунізм-безбожництво. А що було б, якби комунізм опанував світом? Страшно й подумати.

Ось чому християнство не може визнати комунізм і бореться з ним.

8. Християнство правильно підходить і до проблеми взаємин націй, народів.

Прочитайте Старий Заповіт і ви побачите, яким нацизмом були просякнуті євреї, з яким приризством вони дивились на інші народи. Відомо також, що й греки й римляни теж з приризством дивились на інші народи, називаючи їх варварами. Подібне у японців і інших народів.

Християнство зруйнувало нацизм. Християнство вчить, що всі нації, всі народи рівні...

Коли є ще й нацизм, і ворожнеча між націями і народами, то в цьому нема вини християнства, бо люди не хотять слухати Христа, вважаючи свої вузькі, обмежені погляди “вищими” за християнські. Але все уже є Об'єднані Нації, де всі народи, всі нації рівні.

Християнство не говорить, щоб знищити всі національні, духовні різниці і всіх зробити абсолютно однаковими... Любов розвивається так: перше любов до рідних і близьких, далі поширюється на громаду, на народ, а вже найвищий ступінь — до всіх людей. Не можна любити всіх людей, не любивши спочатку свою родину, свій народ. В цьому Христос служить нам зразком. Він любив свій народ, плакав, знаючи, що чекає його за жорстокосердечність (Лук. 19:44), звертався спочатку лише до загинулих овець дому Ізраїлевого (Матв. 15:24). Не дивлячись на те, що свій на-

(Закінчення на стор. 14-ій)

ЗБЛИЗЬКА І ЗДАЛЕКА

Єрусалим: Загальний вид на місто.

Гарячими пісками Лівії, дикими горами Тунісу й чарівними садами Альжіру пробігає давній караванний шлях з Єгипту до Марокко. На захід, на північ і знову на захід... Однак не цим звичайним шляхом поїдемо ми до казкового Марракешу переможного султана Бен Юзефа. В зв'язку з близьким Різдом, як також у зв'язку з можливою війною на Близькому Сході — ми оберемо інший шлях. Шлях через Газу, Єрусалим і Тель Авів. Шлях, яким вертались колись з Єгипту до Назарету — Йосиф, Марія і малий Христос...

Не для туристів цей шлях сьогодні. Обабіч єгипетсько-ізраїльського кордону він густо обставлений військовими і поліційними стежами. Може вже завтра прокотяться ним тяжкі сталеві танки американського, советського, англійського, чехословацького і французького виробу, звіщаючи всіх, що третя світова війна — почалась. Але тим часом від наїженого дротями загородами кордону, аж до Святого Єрусалиму й назад — мчаться шляхом легкі авто мирової організації Об'єднаних Націй. Тридцять п'ять офіцерів під командою канадського генерала Бирнса завзято хоч безнадійно боронять тут миру. На вершці обпаленої пустельними вітрами "Чортової Гори" міститься білий будинок їх головної квартири. Недалеко на південь заховався десь за йорданським кордоном тихий **Вифлеєм** — місце народження Великого Вчителя миру й любови; далеко на сході мріють темні води Мертвого моря, а з північних вікон головної квартири видно в долині весь Єрусалим з його старинними мурами, святими церквами й... колючими дротами на руїнах, розділяючих місто на арабську й ізраїльську частини.

Як відомо, Палестина в давнину належала жидам. Жидівська древня історія й біблійні перекази промовляють тут з кожного каменя. Пізніше жиди розсіялись по широкому світі й країну заселили араби. У кінці минулого сторіччя сіоністська жидівська організація згадала про Палестину й почала пропаганду за поворот жидів. З початку пропаганда була малоуспішна. Не зважаючи на велику фінансову допомогу поворотцям, до вибуху першої світової війни у Палестину повернулося тільки кількадесят тисяч жидів. Це становило всього 10% палестинського населення й не викли-

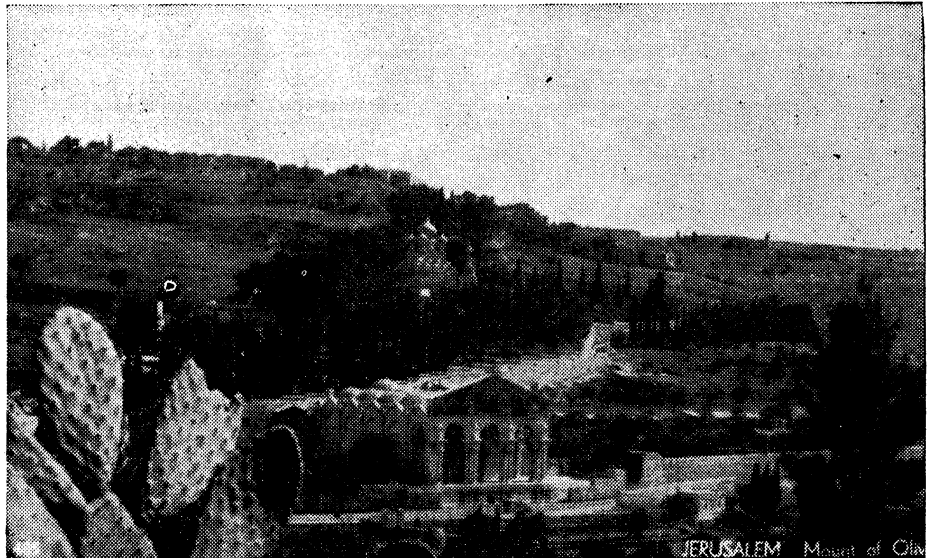
ВІД ЄГИПТУ ---

2. Батьківщина

кало нічийх протестів. Країна в той час перебувала під пануванням турків. Бажаючи здобути союзників у війні з турками, Англія приобіцяла в 1917 році палестинським арабам незалежність, а жидам — "національний дім" у Палестині. Погодити ці дві обіцянки було неможливо. Тому після закінчення першої світової війни Палестина стала звичайним англійським "протекторатом". Річ ясна, що така розв'язка палестинської проблеми не вдовольнила ні арабів, ні сіоністів. З приходом до влади в Німеччині Гітлера й з поширенням антижидівських настроїв в Європі, жидівська еміграція до Палестини почала швидко зростати. Перед вибухом другої світової війни у Палестині жило вже понад півмільйона жидів, що становило понад третину всього палестинського населення. Маючи капітал, жиди викупили й загосподарили майже всі родючіші палестинські ґрунти, виперши тим самим арабське сільське населення у пустиню. Будучи більш освіченими й енергійнішими, жиди зайняли також ключеві позиції в промислі і торгівлі, спихаючи міське арабське населення щораз більше до стану пролетаріату. На цьому тлі напередодні другої світової війни виникли перші кризові сутички між палестинськими жидами й арабами.

Щоб припинити це кровопролиття та запобігти поширюванню пронімецьких настроїв серед арабського населення — Англія врочисто зобов'язалась не допустити дальшого припливу жидів до Палестини без згоди на це арабів. Але й ця обіцянка залишилась лиш обіцянкою. Зразу після закінчення другої світової війни сотні тисяч жидів з Європи, Африки й Азії вирушили до Палестини нелегально. Англійська влада не могла рішуче спротивитись цій нелегальній мандрівці народу, бо гітлерівські погроми були свіжим і переконливим доказом того, що поселення жидів у

Капітан В. ДУБОВИЙ

Єрусалим: Вид на Оливну гору.

ДО МАРОККО

ДВОХ НАЦІЙ

Палестині — це єдина гуманна розв'язка світової жидівської проблеми. У 1947 році жидів у Палестині було вже понад 1 мільйон, цебто, майже половина всього населення. Криваві сутички між жидами, англійським військом і арабами стали щоденним явищем. У цій ситуації англійцям не залишалось нічого кращого, як залишити Палестину зовсім. Користаючи з цього, сильно озброєні жиди негайно проголосили незалежну державу Ізраїль, а арабські сусідні країни — війну Ізраїлеві.

У хвилину, коли в цю війну вмішалися Об'єднані Нації й довели до тимчасового перемир'я — по ізраїльському боці було 2000 кв. миль здобутої від арабів території, а по арабському боці — понад мільйон арабських біженців, які залишилися без батьківщини й без даху над головою. Таким чином, гуманна розв'язка жидівської проблеми — стала негуманною розв'язкою арабської проблеми. У висліді — ніякої розв'язки тим часом нема, тимбільше, що для всіх жидів Палестина рішуче замала.

Спираючись на теперішню свою техніку й мілітарну перевагу, крайньо настроєні ізраїльтянські кола мріють про переможний марш на Каїр, Трансйорданію й Дамаск, сподіваючись продиктувати тверді умови миру своїм арабським сусідам.

Знову ж крайньо настроєні арабські кола, в надії на доставки советської й іншої зброї, мріють про переможний марш на Тель Авів й про зіпхання жидів у... Середземне море. Спроба реалізації будькотрої з цих концепцій означатиме вибух якщо й не світової війни, то всеж таки війни, дуже неприємної й непотрібної західньому світові. Саме цим пояснюється факт, що порівняно малій палестинській проблемі західні політики приділяють стільки часу й стільки уваги.

Чи можлива мирна розв'язка цієї досить заплутаної проблеми? Вона можлива й над нею безупин-

но працюють і на "Чортовій Горі", і в Лондоні, і в Вашингтоні. Під натиском західніх дипломатів відповідальні урядові чинники арабських країн уже схильні до компромісу. Вони готові визнати незалежність Ізраїля але під умовою, що Ізраїль зверне арабам окуповану в війні територію та погодиться прийняти назад арабських біженців, або заплатити їм відповідне відшкодування за втрачене майно й Батьківщину. З морально-етичної точки погляду ці арабські вимоги вповні обґрунтовані й слушні. Але з політичної точки погляду для Ізраїля вони дуже некорисні й навіть небезпечні. Бо віддати всю окуповану територію арабам — це значить позбутись Ізраїлеві єдиного виходу до Червоного моря, копалень міді біблійного царя Соломона та швидко розбудованого порту Еліят. Прийняти ж у межі країни мільйонову "п'яту колону", в додаток до 200.000 арабів, які й тепер живуть у Палестині — це значить наразити молоду державу на постійну загрозу революції.

А все ж таки, геополітичне положення й обмежений економічно-мілітарний потенціал наказують не арабам, а жидам шукати здорового компромісу й негайного порозуміння. Відповідальні жидівські кола це знають й якщо досі цього не роблять то лише тому, що "бізнес є — бізнес". Ізраїлеві не потрібна війна, але потрібний шалений крик про війну, потрібна гаряча воєнна атмосфера, — бо лише при такому крикові й у такій атмосфері найлегше дістати потрібні для розбудови країни гроші від закордонних земляків. Принаймні так твердять араби.

Чим закінчиться ця гра з вогнем — ніхто сьогодні не знає. Не виключене, що жиди врешті звернуть арабам деякі території, допоможуть влаштувати життя біженців і підпишуть мир, або.. втратять "обіцяну землю" втретє на протязі своєї чудної історії.

Але найпевнішим є те, що до Різдва не здійсниться жодне наше "пророцтво" й ми з сотнями християнських прочан, яких під цю пору можна зустріти у багатьох "вертепах" між Тель Авівом, Єрусалимом і Вифлеємом, спокійно заспіваємо: **Бог предвічний народився!**

Степан ВЕРБОВАТИЙ

ЧИ ЗНАЄТЕ СУЧАСНУ ЯПОНІЮ?

Спочатку зникли за обрієм покриті зеленню й білими домиками невисокі гори, а за ними зникли й Золоті Ворота, і Золотий Міст. Навколо, куди оком глянь, розкішно й свobodно гралися хвилями води безмежного Тихого океану...

Так проходили довгі дні й ночі. Вони завжди довші серед води ніж на суші, а зокрема для во-яків на твердих палубах і з речами в головах. У перші дні ми рахували морські милі, число яких між нами й соняшною Каліфорнією постійно збільшувалось. Коли ж перший рахунок став надто великим — ми почали рахувати наново, від нашої точки серед океану до невідомої нам пристані Йокогама. В той спосіб довгі й надокучливі своєю одноманітністю дні проходили скорше.

Чотирнадцятого дня нашої подорожі, крізь морський туман усе більше й більше почала зарисовуватись у клубчастих хмарах пишна красуня країни сходу сонця — Фудзіяма. Немов казкова царівна в прекрасній білій сукні на високому троні, вона завжди перша вітає тих, що прибувають в Японію й останньою безслівно каже своє містичне "сайонара" для тих, що її залишають.

У йокогамській пристані нас зустріли з військовою оркестрою, під звуки якої ми залишили корабель. Проходячи повз рижого капраля-почтаря, кожний з нас вигукував свій номер й у відповідь діставав жмут листів. Наш спеціальний поїзд уже чекав нас, оточений рядами японських дітей, спокійні й одноманітні обличчя яких висловлювали надію дістати щонебудь з рук щирих американських ДжіАй-їв. Через декілька годин ми були на передмісті Токіо — на летунській базі Фучі. На другий день мене повідомили про моє призначення: Токіо, Гоншу, Японія.

Сліди програної Японією війни в столиці майже зажито. Токіо знову вибилось на чоло культурного, політичного й економічного життя цієї енер-

гійної азійської нації. Багато змін всенационального значення відбулось у Токіо після безумовної капітуляції, підписаної на палубі лінкора "Міссурі" в 1945 р. Важніші з них — це прийняття нової японської конституції, зменшення функцій і ролі імператора, спроба демократизації японської політичної думки. Ще заскоро робити висновки до якої міри всі ці зміни утвердилися в японському народі за останні десять років. Проте, незалежні вже від окупаційної влади кроки японського уряду після підписання миру у Сан Франціско говорять про те, що демократичні ідеї не цілком чужі японському народові.

Крім важливого центру вільної Азії, Токіо сьогодні є теж місцем, де найяскравіше перехрещуються культури двох світів. Зустріч Сходу з Заходом творить тут багатокольорове й контрастне явище. Його можна помітити скрізь, починаючи приватним життям японської родини й кінчаючи на інституціях. Особливо помітним центром європейзації в Токіо є дільниця Кінза. Своїми модерними й багатими крамницями, затишними ресторанами, театральними й музичними залами вона не

Уже понад 1000 років гора Фучі є Меккою японців.

відстає від таких міст як Париж, Копенгаген, Нью Йорк чи Монtréal.

Європейський одяг у сучасній Японії не є чимсь винятковим, а радше необхідним, зокрема в місті. Національний одяг в умовах модернізації виявився непрактичним. Але як тільки японський робітник повертається з щоденної своєї праці, вдома негайно звільняється з "європейського ярма" й одівається у своє вільне кімоно. Через декілька хвилин його можна бачити за паперовими засовними дверми на "татамі" з невеличкою чашкою зеленого чаю в руках, або з дерев'яним відерцем у садку, де він підливає улюблені дерева та цвіти. Тут його зустрічають діти, які радо допомагають качати воду з криниці.

У кожній країні є діти, але в Японії їх мабуть найбільше. Біля імператорського палацу - замку, який знаходиться у центрі міста і є Меккою цієї країни, кожного дня колонами, в чорних шкільних уніформах, проходять сотні тисяч їх з різних місць японських островів. Екскурсії в японських школах — це щось обов'язкове. Екскурсантами переповнені історичні музеї, мистецькі виставки, історичні святині та національні парки. Гори, а зокрема свята гора Фудзіяма є обов'язковими в програмі. Існує в цій країні пословиця: "Хто не був на горі Фудзі, той не знає краси природи, а хто піднімався на неї двічі — той дурний".

"Японія це рай для дітей" — можна почути серед чужинців. З цим твердженням можна погодитись, коли до нього додати: "тільки не для всіх". Назагал у цій країні приділяють багато уваги дітям, але мабуть ніде не поведуться з ними так строго й не вимагають від них так багато, як тут. Уже підчас мого перебування в Токіо преса повідомила про такий трагічний випадок: На одній із залізничних станцій цього міста, десятирічний хлопець кинувся під поїзд, подавши причину свого вчинку: "З моїми поганими іспитовими оцінками мені соромно було повертатись додому".

Слідуючим, на що чужинець зверне свою увагу є японська жінка. Підчас феєвального періоду японську жінку зобов'язував такий моральний ідеал того часу: "Бути покірною батькові, коли неодружена, чоловікові — коли одружена, синів — коли залишилась вдовою". Освіта для япон-

Старинні японські оборонні замки нагадують своєю будовою багаті палаци самураїв.

ської жінки не вважалась важливою, тому й не була доступною. Релігія для неї теж не була цікавою, бо її чоловік був для неї душею і раєм (інколи й пеклом) і служити йому була повинність жінки. Ще тридцять років тому японська дівчина була поважним, ніжним, стриманим і соромливим маленьким сотворінням. Навіть її тінь нагадувала згадані прикмети. За останні роки вона дуже змінилась. По війні вона набула нові права, які поставили її нарівні з чоловіком. Серед студентства це явище вплинуло зокрема сильно. Коли ще до другої світової війни жінки лиш винятково були в університетах, то сьогодні їх є вже сотні.

Дівчина-студентка, в майбутньому — "самовистачальний професіонал", це сучасний ідеал молоді японки. Вона одягнулась в європейський одяг, перебрала звичаї західної жінки. Навіть її зовнішній вигляд прибрав іншу форму. Звичайно, при цій зміні вона втратила багато тих якостей японської жінки, які ми знаємо з опери "Мадам Батерфляй" і які колись чарували чужинців східною привабливістю.

Треба однак ствердити, що коли сучасна японська студентка внесла нові енергійні сили в суспільство, то студент, навпаки, — ходить з пригнобленим настроєм, народженим соціально-політичними питаннями в прокомуністичних студентських організаціях Японії.

Але це окрема складна тема, яку я постараюся розгорнути при нагоді чергової зустрічі з читачами на сторінках "Молодої України".

Сцена з поганського за своїм змістом японського свята. Навівроздіта молодь відпочиває з "ходячою святинєю".

НАШІ ПРОБЛЕМИ

ОДУМ і політичні партії

Р. ГАЙДАР

Статтю Р. Гайдара, надіслану нам з кін Комісії Молоді при ЦК УРДП — друкуємо порядком дискусії.

Р е д а к ц і я

Що ОДУМ є прибудівкою Української Революційно-Демократичної Партії — про це віддавна "знають" всі емігрантські горобці. Якось не замічали цього лиш одумівці та уердепівці, тому й не писали досі на цю тему ні в одумівській, ні в уердепівській пресі. Стаття Дмитра Ткачука про "Світла й тіні ОДУМ-у" (див. "Молода Україна" ч. 26) була в цьому відношенні першою. Наша вимушена відповідь буде другою і, сподіваємось, останньою.

Дмитро Ткачук, як відомий діяч Української Соціалістичної Партії та донедавній заступник голови Центрального Комітету ОДУМ-у, знає краще від інших, що ОДУМ не був і не є прибудівкою УРДП. Знаючи це, такого закиду ОДУМ-ові він і не робить. У своїй статті він тільки обвинувачує частину проводу УРДП у намаганнях "перемінити основний непартійний характер ОДУМ-у та включити його в орбіту впливів своєї партії", як також остерігає "наших приятелів з проводу УРДП, щоб вони залишили ці намагання та переглянули цю тактику і виправили її поки ще час..."

Звичайно, раніше, ніж переглядати і виправляти тактику проводу УРДП відносно ОДУМ-у, треба переглянути і виправити закиди відносно цієї тактики. Конкретно, треба переглянути і виправити закиди Д. Ткачука, не говорячи вже про закиди різних безвідповідальних осіб, які, на нашу думку, несправедливі і позбавлені ґрунту. Свої закиди Д. Ткачук базує виключно на таких двох твердженнях.

1. Просування редакцією "Молодої України" думки, що ОДУМ повинен стати частиною революційно-демократичного сектора.

2. Виступи організаторів СУЖЕРО на ювілейному святі ОДУМ-у в липні 1955.

Проаналізуємо оба ці твердження. Чи справді редакція "Молодої України" просувала будьколи думку, що ОДУМ повинен стати "частиною революційно-демократичного сектора?" Переглянувши уважно всі чотири річники "Молодої України" — ми не завважили там навіть найменшого редакційного натяку на щось подібне! Статті ж, підписані окремими авторами, тим більше статті дискусійні, не висловлюють поглядів редакції і це відоме кожному. Та й зрештою навіть у цих дискусійних статтях ми не стрічали думки про те, що ОДУМ повинен стати частиною революційно-демократичного сектора. Якщо б така думка у цих статтях була, Д. Ткачук напевно не полінувався б її зачитувати, щоб цим самим позбавити нас можливості заперечити основний його аргумент.

Інша річ з виступами організаторів СУЖЕРО на ювілейному святі ОДУМ-у. Як нам відомо, такі виступи справді були, але при чому ж тут УРДП? СУЖЕРО є окремою організацією й за його дії

УРДП відповідає не більше, як за дії ОДУМ-у. Та й, зрештою, чим же ж ці виступи організаторів СУЖЕРО на Зустрічі одумівської молоді з українським громадянством США і Канади були страшні? Кого вони компромітували? Якщо в деяких учасників Зустрічі й справді склалося враження, що тут відбувається якесь спільне свято СУЖЕРО й ОДУМ-у — як це твердить автор, — то хто цьому винен? Це ж була ювілейна Зустріч молоді з старшим громадянством і представники організованого громадянства мали не лише право, а й обов'язок на цій Зустрічі виступити. З цією ціллю Підготовчий Комітет Зустрічі, до якого належав і Дмитро Ткачук, розсилав листи до Центрального усіх українських демократичних організацій у США і Канаді з проханням узяти активну участь у Зустрічі та дати свої доповнення до програми. Виною організаторів СУЖЕРО може бути хіба те, що участь своєї організації в Зустрічі та побажання щодо програми вони зголосили надто пізно, але, знаючи оперативність більшості наших демократичних організацій, чи не краще було у цьому випадку сказати — ліпше пізно як ніколи? Пощо ображатись на коня, який все ж таки якось тягне наш демократичний віз, — і потурати тим, які випрягшись, спокійнесенько пасуться?

На нашу скромну думку, лихо не в тому, що організатори СУЖЕРО так чи інакше виступили на ювілейній Зустрічі одумівської молоді з українським громадянством. Лихо в тому, що крім СУЖЕРО, не виступили представники інших демократичних організацій чи то через лінивість, чи то через перевантаження "великою політикою". Непартійність ОДУМ-у полягає не в тому, щоб відмежувати його від усіх українських партій і організацій, а в тому, щоб всім демократичним партіям і організаціям на форумі ОДУМ-у дати однакові шанси, однакові можливості виховувати молодь у державницькому і демократичному дусі, знайомити молодь з ідеями і програмами різних демократичних течій.

Тут ми підходимо до суті нашої теми. ОДУМ, згідно свого статуту, є непартійною але цілком політичною організацією української демократичної молоді. Він є цілком політичною виховною організацією передовсім тому, що і в статуті, і в діяльності, і в програмових писаннях підкреслює перш за все демократичні, цебто політичні моменти і стремління.

Кожна політична молодеча організація має до вибору чотири можливості свого розвитку:

1. Стати надрядною непартійною організацією, в якій схрещуються впливи кількох політичних партій і яку очолюють безпартійні члени спільно з членами кількох політичних партій.

2. Стати ідеологічною чи організаційною прибудівкою одної партії, яку (молодечу організацію) очолюють безпартійні прихильники та члени цієї партії.

3. Втратити характер молодечої організації й перетворитись самій у політичну партію.

4. Втратити характер політичної молодечої організації й перетворитись в організацію релігійну, або спортову, або в якийсь клуб без ясних завдань і цілей.

Річ ясна, що як довго ОДУМ хоче бути молодечою і політичною організацією, так довго він має до вибору лиш перші дві можливості. Цебто, він буде або надрядною непартійною організацією, в якій схрещуватимуться впливи декількох політичних партій і безпартійних, або стане прибудівкою одної політичної партії. Це повинні врешті усвідомити собі ті одумівці, що в своїй нехиті до існуючих політичних партій намагаються, мимоволі і безнадійно, перетворити ОДУМ на окрему партію з "своєю" ідеологією та програмою, як і ті партії, що раді були б бачити ОДУМ непартійною організацією всієї української демократичної молоді, раді були б мати у ньому певний вплив, але досі й пальцем не ворухнули, щоб ці бажання здійснити.

Дмитро Ткачук не має рації, коли закидає частині проводу УРДП намагання опанувати ОДУМ. Ніяким серйозним документом таких намагань підтвердити не можна. Якщо б такі намагання були — ОДУМ був би "опанований" давно хоч би й коштом кількох десятків членів, які з ОДУМ-у вийшли б, але на місце яких напевно прийшли б сотні нових, що люблять ідеологічну ясність, порядок і дисципліну, чого тяжко вимагати від такої експериментальної і непартійної організації, якою є ОДУМ сьогодні. Будемо однак щирі й одверті: Д. Ткачук не має рації, але емігрантські гоборці цвірінкають п'ятий рік не безпідставно. Справа в тому, що й провід і членство УРДП зобов'язує інструкція Секретаріату ЦК, провідна думка якої звучить:

"Секретаріат ЦК УРДП не бачить потреби в упартійнюванні ОДУМ-у... Проте, стоячи саме на сторожі надпартійності і масовости ОДУМ-у, члени УРДП повинні ще більш заангажуватися в розбудову цієї організації..."

Справа ще й у тому, що УРДП є, на жаль, єдиною політичною партією, яка до розпорядження ОДУМ-у від початку дала й свої молодечі кадри, й свою чисельну пресу. Інші демократичні партії або не мали чого дати, або не бажали дати. Союз Земель Соборної України, наприклад, поставивсь до творення ОДУМ-у позитивно але від трьох років (відколи дістав з певних джерел гроші) безперебійно ОДУМ поборює, не вагаючись вживати в цьому поборюванні й наклепи й провокації. Українська Соціалістична Партія поставилась до ОДУМ-у теж позитивно, але за виїмком декількох діячів, ні членства, ні виховних кадрів ОДУМ-ові досі не дала. Український Національно-Державний Союз, переобтяжений, мабуть, "оформленням правового статусу" для своїх членів (див. статтю інж. Є. Пастернака у серпневому числі "Мети"), та атаками проти ВО УНРади, довгий час ОДУМ-у взагалі не помічав, аж врешті в цьо-

му році виступив з статтею, за рівень і зміст якої уендесівцям повинно бути соромно.

Не перечимо: у деяких більших скупченнях нашої еміграції, як ось Філадельфія, Мінеаполіс, Торонто — в розбудову ОДУМ-у включились діячі різних демократичних течій і завдяки цій зацікавленості батьків ОДУМ там розвивається зразково. Але це окремі осередки і окремі діячі, які творять радше виняток, ніж правило. В загальному ж, непропорційно великий тягар і відповідальність у розвитку ОДУМ-у несли й несуть такі молоді члени УРДП. Вони, спільно з безпартійними демократами, мусять не тільки плянувати і виконувати виховну роботу, але й шукати штучної "рівноваги сил", вважати, щоб їхня робота не виглядала "партійною", а нераз мовчки приглядаються й антипартійним вибрикам деструктивних одиниць.

Звичайно, така тактика на довшу мету є понад силу навіть найтолерантнішій політичній партії. Звичайно, цю тактику провід УРДП буде змушений колись переглянути і "виправити". Слід однак дуже сумніватися в тому, чи "виправлення" пропонуване Д. Ткачуком, було б на користь ОДУМ-у. Слід пам'ятати, що там, де молоді прихильники УРДП не заініціювали створення ОДУМ-у — його й досі нема, хоч ЦК ОДУМ-у (наскільки нам відомо) звертався у цій справі неоднократно до відповідних діячів інших партій та безпартійних. Там, де УРДП з тих чи інших причин відтягнула з ОДУМ-у свої кадри — ОДУМ благодішно помер, бо не було ким виповнити витворену порожнечу, не було людей для праці, хоч "критиків" було немало. Хто нам не вірить — хай поцікавиться справою ОДУМ-у в Австралії, де ОДУМ мав найкращі можливості росту, як з огляду на число молоді демократичних переконань, так і з огляду на малочисельність і неактивність інших молодечих організацій.

На цьому можна б поставити крапку. Ми й так сказали більше, ніж дозволяла вузько-партійна тактика. Грати на непартійних і антипартійних сантимах сучасної молоді не хочемо, бо це безвідповідальна гра на коротку мету, яка пімститься колись на тих, хто цю гру застосовує сьогодні. Не бачимо причини для скривання факту, що забезпечити ріст і одночасно непартійний характер ОДУМ-у, при нинішньому "укладі політичних сил" у ньому, незвичайно тяжко. Провідним одумівцям вже осточортіло переконувати лідерів різних партій в тому, що ОДУМ не був і не є прибудівкою УРДП й що радо привітає їхню активну співпрацю, їхню допомогу. Так і видно, що коли б ці лідери мали в ОДУМ-і стільки впливу, як має УРДП, — ОДУМ був би упартійнений ними давно, не дивлячись на наслідки. Але з другого боку, провідним одумівцям, членам УРДП, також остогидло вже слухати питання деяких старших своїх партійних колег, у роді: "коли ж ви врешті наведете якийсь порядок в ОДУМ-і?"

Отже ріст і одночасно непартійний характер ОДУМ-у можна забезпечити не переглядом і виправленням тактики УРДП, а прийняттям цієї тактики й іншими демократичними середовищами. Місць для праці в ОДУМ-і, праці для рятування (Закінчення на стор. 19-ій)

Віктор ТОПЧІЙ

Ми... і наші проблеми

(Закінчення з попередніх чисел)

Під'яремна Україна не має можливості свободного розвитку. Про її звільнення й наш поворот ми мріємо. Але як реально ми уявляємо собі тріумфальний похід нашої мрії? Хтось нам звільнить батьківщину? Хтось визволить мучеників? Америка? Америка перевелась на пересічність, і ідеї загально-людського розміру, як от звільнення заокеанського світу від насильства, хвилюють дуже мало англо-саксонські уми. Часи хрестоносців минули... Захід радше допомагає по дурноті своїй будувати залізну заслону каторги народів. Хто проб'є, хто розірве цю спхологічну завису, як не саме українство? То ж і не забуваймо куди ми самі себе вже поставили силою докраності.

Не обманюймо себе: наш тріумфальний похід займе десятиріччя боротьби, десятиріччя підготовки — в кращому випадку. Історія не квапиться з такими справами. Але десятиріччя — дуже короткі періоди часу. Ось вже минуло десять років від закінчення Другої Світової Війни, а українство за кордонами батьківщини може втішатися дуже дрібними осягами, стоячи фактично майже там, де й було десять років тому. Чому? Тому, що нема відповідних кадрів.

Хто нам ті кадри створить, панове? На що ми чекаємо?

Випередимо скептиків. Якщо наше Об'єднання є звичайний безладний гурт, як і інші об'єднання нашого українського еміграційного середовища, чи тоді воно має сенс існування? Має, тому, що навіть у безладно-випадковому стані наше середовище таким способом затримало б колосальні потенціальні вартості й енергію. Навіть таке безладне гуртове життя дає товариські обставини, збагачує життя, дає надхнення й енергію або й по-просту являється єдиною автентичною відтулиною для наших патріотично-громадських аспірацій та соціальної енергії, єдиним джерелом нашої соціальної рівноваги й утіхи на чужині.

Отже, питання не ставиться в площині категоричного "бути, чи не бути", а в площині — жити, чи "підживити", творити, чи лише танцювати, приступати до праці по-діловому, чи відкласти справи на обставини й невідомий час. В такому разі, відсуваючи рішучу дію в безконечність, чи не втратимо ми й ті кадри, які ми маємо, не лише ті, що ми могли б мати, чи набути?

Нагадується мені тут один анекдот про Івана, його дядька й ведмедя в лісі. Коротенький; але влучна до нашого організаційного життя алегорія.

— Дядьку! — кричить Іван здалека.

— Агов! — відзивається з гукавими дядько.

— Ведмедя спіймав! — гукає Іван сильним голосом.

— Ну? То веди його сюди! — здивовано відгукується дядько.

— Та не йде! — не дуже вже жваво тягне Іван.

— Ну то цур йому, кинь та йди сам! — ліниво й не без досади сердиться дядько.

Через мить доноситься Іванів жалібний крик:

— Та не пуска!

Ті що вже є, ті вже й остануться, бо, як кажуть, охота — гірше неволі, а привычка — гірше обох. Справа в тому, що вони будуть робити. Чи не змарнуємо їх, чи не переведемо їх на дрібнички, на влаштування забав, пікніків, лотерей, "академій" та безконечних засідань у цих же потрібних, але таки дрібних справах...

Культурно-освітню референтуру, що повинна давати працю наявним кадрам та вирощувати нові, в нас цілком проковтнули другорядні справи. Щоб побачити нашу культурно-освітню ділянку праці під кутом розглянутих нами зараз понять, потрібне не побільшуюче скло, а мікроскоп.

Наше культурно-освітнє життя проходить майже повністю поза ОДУМ-ом. Зустріч в цьому році пройшла на висоті — це правда. Але це раз на рік, і то імпреза головно товариського порядку, крім того ще й результат крайнього напруження невеликого гурту людей, уступаючої Головної Управи та кількох інших одумівців Торонта.

Лише "Молода Україна" виділяється як осяг послідовного характеру, як періодичне явище, а не спорадичний, тобто більш-менш випадковий прояв. Не доводиться говорити ширше за те, що й так досить добре та ще й знаходиться в стані зміни до кращого, коли лежить облогом те, що домагається уваги, кричить за увагою. Але треба зазначити що журнал наш може піти вгору в двох випадках: або тоді, коли наш загаль перевищить себе, або — коли "Молода Україна" перевищить ще більше наш загаль і цілком піде понад головою пересічності. В цьому є небезпека — але небезпека неминуча в прогресі.

Що правда, наші кадри поволі ростуть самі — з життєвого досвіду, з власної праці, з індивідуального розвитку: ніяк не з плянованого підходу зі сторони Об'єднання, хоч позапляново організація все ж таки дає деякі нагоди для досвіду одиниць, яких загальне оточення не може дати.

Якби ми мали бодай десять осіб початкових кадрів широкого крою, забезпечених, відомих в світі діячів, отой мінімум для розгорнення нашої діяльності повністю, в короткий порівняно час проблема кадрів у нас була б розв'язана, незважаючи на всі інші несприятливі обставини. З тими кадрами ми могли б вийти на глибокі води. Але яким чином майже з нічого ми можемо створити такі кадри, кадри, яких до цього часу не створило жадне українське об'єднання з більшим досвідом, яких не знала історія українських товариств? Це питання далеко не просте, особливо беручи під увагу ненормальність нашого положення в суспільстві, нашу відірваність від рідного ґрунту і ту нашу залежність силою обставин від пересічно-звужуючого впливу загального оточення, від того вражаючого хисту сучасної системи освіти, хисту здавлювати самотній розвиток удушливою атмосферою нівеляції, орієнтації не на глибину незалежного пізнання, а на прикладовий тренінг і сіру обмеженість, атмосферою підкори плитким, часто необоснованим і глупим, умовностям, що безоглядно звужують кругозір і здавлюють розвиток критичного мислення, вбиваючи в молодих недосвідчених умах саме бажання й стремління до глибшого пізнання, глибшого життя, ініціативної живої уяви, підставляючи замість життєвого кольориту фальшивий ідеал сірого матеріального успіху.

Вже наша залежність від такої нівеляційної формальної освіти нашого членства, освіти пошкожої на механічний прилад для творення штучної рівності шляхом штучної пересічності, — це не абияка проблема. Не питаймо себе, що в цьому напрямку нами зроблено. Спитаймо себе, де й коли цю проблему ми докладно дискутували — це вже покаже наше легковаження цими справами.

При ОДУМ-і мусів би працювати комітет освіти, імпрезовий комітет, комітет самодіяльності, ідеологічний комітет. В кожному з цих комітетів повинно було б бути бодай шість осіб, бо інакше комітети не могли б належно функціонувати. Отже, є місце для цілого ДО-УС-у. Але чи є ці люди, де вони є?

А раз їх нема, чи нема достатньо, то їх де треба здобути, звідкілясь їх треба взяти.

Як хто гадає: де їх можна взяти? Чудо, панове! Бо лише треба проголосити, що таких людей потрібно в Об'єднанні більше ніж потрібно футболістів чи виконавців народного танцю і вони візьмуться з-під землі — ті ж самі люди. Даймо їм лише напрямок, даймо їм знати недвозначно чого від них у першу чергу хочемо, де їхній головний обов'язок перед суспільством, де їх громадська й організаційна заслуженість, де їх організаційна й національна честь, де їх особиста вагітність. Не вимагаймо від них багато дрібничок, даймо їм виконати одне більше діло — матиме більше і Об'єднання й членство.

Якби була можливість створити хоч тимчасову, хоч символічну культурно-освітню референтуру на ширших основах, то вже було б добре. Проте, знаючи обставини, наперед можна твердити, що ще й у цьому році зробити такий крок навряд чи було б вчасно. Але найвищий час почати підготовку, щоб протягом зимового сезону пройти той далекий шлях, що лежить перед нами й кличе нас вперед.

Як ми маємо йти? Якщо організовано ще не можемо, то йдімо як можемо: поодиночі, з одним-двома приятелями, чи групами; але йдім усі до одної мети, до мети всебічного розвитку, до проявлення себе, до глибин культури, через рубікон — геть від просвітянства!

Що це значить? А те, що треба працювати над собою. Хто здобуде практичне знання у формі прикладової формальної освіти, той матиме бодай ключ до звільнення себе від вузького затиску обставин, і зможе при бажанні розгорнутися ширше, здобувши відносну незалежність. Однак, не ганяймося за матеріальним зиском, задля самої фізичної вигоди!

Більше треба нам кадрів у ділянках гуманістики, в ділянках культури. Проте не будьмо химерними мрійниками: хай буде в нашому покликанні розважна доля нагоди стати твердо на власні ноги, вирватися з постійної залежності від кожного легкого хвилювання економічної стихії — це мінімум для кожного гуманіста.

Нам треба найбільше людей, що були б в стані вийти на міжнародню арену загально-людської opinio — лише це може бути ефективною зброєю в нашій безпосередній боротьбі за звільнення батьківщини, за звільнення наших братів, за звільнення людства. Тиснення на суспільну opinio, прискіпшена кристалізація загальних понять — ось наша ядерна зброя, зброя перед якою дріжить кремлівська кліка, як сатана перед символом християнства.

Бо ж як день ясно, що достатнє психологічне тиснення на так звану залізну заслону таки має колись — і в історичному понятті зовсім незабаром — проломити й завалити цю заслону. Наше завдання — цей природний процес прискіпити, пристосувати історичний годинник до ручного, по якому живе індивідуальність, живе одиниця.

Чи означає це практично для ОДУМ-у, що ті одиниці, до яких цей заклик стосується, тобто ті, які сприймуть його, мають відійти від активної діяльності в Об'єднанні, принаймні на деякий час? Великою мірою, так. Проте, не повністю. Однак, в інтересах ОДУМ-у вони мали б обмежити дрібничкову діяльність до мінімуму.

Зрозуміймо нарешті те, що ми не маємо достатньо сили, щоб дозволити собі роздрібнювати її, що для того, щоб не мр'ячив дрібненький дощик з нашої великої хмари, ми мусимо концентрувати наші зусилля, щоб бути успішними Франковими каміннями, мусимо концентрувати сили, дати молоту широкий розмах і вдарили розмірно у визначене місце найбільшого збігу шаруватості.

У нас є один цікавий сантмент, в цьому відношенні. Прекрасний сантмент: соціальний "Weltschmerz". Може й не сантмент, може химера, може примха, може психоза перечулено-мелянхолійного соціального уболівання за людину в цілому, за людину як категорію — мов-

ляв, якщо не кожний з його спроможностями, які б обмежені вони не були, то й не я, то й не прийму, то й я не хочу взяти більше від природи — в теорії, там де треба напружитись, щоб узяти. Німецький "Weltschmerz" вилився в "Sturm und Drang". Наш "Weltschmerz" є зовсім іншого характеру, організаційного характеру; з цього — нічого не буде. Якщо наш культурний "Штурм і Натиск" може виплисти з подібних мотивів, то ніяк не організаційна програма: гідність людська у всіх чесних людей однакова, бажання ж і смаки розходяться. Якщо ми почнемо добровільно рівнятися вниз, то дуже швидко з наших теоретичних ідеалів не останеться нічого й з демократії ми скотимося в демагогію, дійдемо до внутрішнього розкладу. Нівеляція — погана спонука для досягнення! Час перестати через край і манірно скромничати: ніхто на нас не дивиться, нікому ми не ліземо в очі — і це все що треба для нашого діла в лінії етики; решта ж усе — праця, праця, й ще сто разів праця, приємна праця, важлива праця, барвіста й цікава праця — життя. Наше життя, не життя корабельних мишей; наше життя, — життя гнаних за гуманізм в двадцятому сторіччі ніби християнської доби, борців за цивілізацію — в добі атомної енергії, за культуру — в добі дозвілля й розваг, за освіту — в добі науки й загальної індоктринації. Є для чого працювати, є поле до напису всім.

Безумовно, треба часом і забавитись; але хай наші розваги будуть нам нашою заслуженою заплаатою собі за свої труди, а не заміною труду, не поняттям виконаного обов'язку, не суттю наших стремлень. Хто хоче, щоб оставалось так — хай йому буде так; не тратьмо сил на те, щоб тягти за вуха загал. Загал великий, а нас так мало, ми самі ризикуємо застрягти в ньому до гробової дошки. Покажімо приклад — це все, що від нас належить.

Життя — наше, ініціатива — наша, Об'єднання — наше; і перед нами рік праці, перед нами друге п'ятиріччя. Якщо те, що ми між собою говоримо не летить за вітер, якщо в другому п'ятиріччі бодай частина з нас зосередить свої сили й увагу на далекосяжні справи, далекосяжні методи, то вже перше десятиріччя ОДУМ-у здивує нас самих, як перше п'ятиріччя здивувало й зашкочило наших противників.

Перед нами епоха, перед нами відкритий світ, перед нами знадлива далечинь майбутнього, приваблююча, збуджуюча барвистість можливостей свободи, перед нами похід, похід в життя, можливо в літописи незабутніх подій.

Життя — наше, світ — наш. То ж не лінуймося простягти руку — і взяти його, щоб хтось спритніший не загарбав не своє і в нас, як у наших братів.

Думаймо завжди й через рубікон, не визнаваймо штучних інтелектуальних обмежень — то добровільна смерть, розумове самогубство. Діймо за своїми думками й голосно даваймо свої думки до гурту, якщо рахуємо, що є чим поділитись і обмінятись — це одна із засад нашого статуту. А тоді — все інше, як є час на інше...

Хай політики бавляться в пісочку безпечності. Не берімо з них приклад: нам потрібна відвага неупередженості, ми вже перезріли стадію паралізуючої остороги.

Наш шлях — до зір. Очі вгору і вперед. Друзі, в новий етап, до нових і більших перемог. У вир важкого життя — з Богом!

Просимо всіх передплатників своєчасно повідомляти нас про зміну своїх адрес!

Адміністрація "МУ"

Ярослав БІЛІНСЬКИЙ

Свобода вибору і відповідальний провід

Демократія — це свобода вибору і першим обов'язком демократа є цю свободу обороняти, а не обмежувати її ідеологічними "правдами"¹⁾. Але що робити, коли народ непевний, що вибирати; коли він вагається, чи не краще було б позбутися цієї "свободи без змісту" і вибрати замість неї "вождя", який дуже радо надасть життєвий зміст і великому і малому — очевидно, за ціну рабства? Не треба читати "Втечу від свободи" Е. Фромма, щоб пізнати цю небезпеку: вона існує наочно не тільки в українському середовищі. Майже всі тоталісти, що прикривають бідноту свого політично-економічного думання напів-конкретними і напів-утопічними "програмами", "світоглядами" і тому подібним, мають велику психологічну перевагу над щирими демократами: бо демократи, по своїй скромності, пропонують людям тільки свободу вибору, а тоталісти — пігмеї, виступаючи в ролі Мойсея — готові обіцяти все, що завгодно, готові вести націю в "обіцяний край" до "великої ясної мети".

На мою думку, значною заслугою М. Дального є саме те, що він у своїх щирих і побуджувальних статтях²⁾ звернув увагу на серйозну небезпеку, яка грозить усім нам від приманливих тоталістичних "правд". Якщо не помиляюсь, з усіх його статей можна зробити один висновок, а саме: якщо демократи будуть далі категорично відмовлятися надати "свободі вибору" універсального, свіжого і захоплюючого змісту, нарід у своїй зневірі може піти за милозвуч-

ною сопількою тоталістичних щуроловів. З другого боку, раз демократи почнуть захоплюватися тим чи іншим змістом свободи, існує велика небезпека, що вони — як натякнено вгорі — заради свого любимого змісту почнуть цю свободу все більш і більш обмежувати. Який же вихід з цього сліпого кута, до якого загнало нас штучне обмеження вибору: або беззмістовна свобода вибору, або змістовне рабство? Давайть пригляньмося трошки ближче чи демократична свобода дійсно позбавлена всякого змісту за винятком того, якого їй у даний момент надасть воля народу.

Поперше, демократична теорія виключає вибір режимів, які стараються демократичний устрій знищити. Нелогічно? Так. Але логіка-логікою, а практика — практикою: одне діло, коли губить себе одиниця, а друге, коли голосує за самогубство цілий народ, так як німці у березні 1933 р. Іншими словами, завдання кожного демократа є обороняти свій демократичний устрій, коли треба, навіть силою, захищаючи таким чином повну свободу вибору від недемократичної меншості. (Ясно, що демократія не може існувати там, де більшість її не хоче). Тримати рівновагу між якнайбільшою свободою громадян і якнайменшою єдністю, яка конче потрібна для самозбереження демократичного державного устрою може не є ще змістом, але, у всякому випадку, — це перша передумова для демократичної свободи вибору.

Подруге, майже завжди демократія пов'язана або з національною державою, або з національною ідеєю. Говоримо, майже, бо є і люди доброї волі, але не критичної думки, які вірять, що незабаром постане уряд світовий. Іншими словами, демократи в поодиноких державах присвоюють собі інтереси своїх держав.

Ніщо не перешкоджає українським демократам боротися за визволення своєї Батьківщини і за встановлення в ній демократичного ладу. Поки наш світ розділений на національні держави, національні інтереси будуть частиною змісту демократичної свободи. Очевидно, рішенням є питання: яка велика має бути ця частина?

В цьому зв'язку особливо цікава полеміка між М. Дальним і одним провідником УНДС в Канаді³⁾. Виступаючи проти уявного "космополітизму" М. Дального, цей заслужений громадський діяч пише: "зміст, ціль і суть існування наших організацій у вільному світі... є тільки і виключно одні: затримання нашого громадянства і нашої молоді при нашій національній (але не націоналістичній) ідеї". Це надзвичайно важлива ціль в цю пору, коли російські комуністи стараються викоринити українську національну ідею на Батьківщині і силою і всякими хитрощами. Як може тоді М. Дальний закидати своєму опонентові, що його формула "неминуче" приведе до фашизму й жажливої односторонності всього національного життя? П. Дальний перебільшує, бо рідко в історії щось трапляється "неминуче" — неминучість здається тільки тим, які стоять задалеко від історичних подій, щоб бачити всі альтернативи; але по суті М. Дальний правий в його словах: "Сама національна ідея не пояснює людині цілі життя, не дає їй твердого морального закорення, не розв'язує навіть болючих соціальних і економічних протиріч даного часу." Якщо ми не зуміємо надати цій національній ідеї ширшого і глибшого змісту, якщо ми задля чистоти наших ідеалів і на далі будемо заплішувати очі на проблеми чи то гіркої, чи солодкої буденщини — напр. на питання асиміляції⁴⁾ чи так зв. "норма-

¹⁾ Див. статтю автора "Правдива відповідь, чи свобода вибору?" в "М. У.", ч. 17 (травень 1954 р.).

²⁾ Див. його "Непопулярні думки..." "МУ.", ч. 16 (березень 1954), "За ким піде українська молодь?", чч. 21-22 (бер.-квітень 1955) і "Не ставлячи крапки над ,і'" "М. У.", ч. 26 (жовтень 1955).

³⁾ Див. "Призначення нашої молоді" (Є. Пастернак, "Мета", серпень 1955) та "Не ставлячи крапки над ,і'" (М. Дальний, "М. У.", ч. 26, ст. 20-21).

⁴⁾ Див. м. і. думки автора на цю тему в "ОДУМ між Америкою і Україною" в ч. 20 "М. У." (лютий 1955 р.).

лізації"⁵⁾, — ми, правда, ще не докотились безпосередньо до фашизму, але настільки обезкровимо українську національну ідею, що із живої мети учасників визвольних змагань вона стане порожньою деклямацією в устах "нормалізованих" емігрантів. Позбавлена актуального змісту — бо культурно-етнографічні сентименти і спогади про минуле, які б вони не були шляхетні, самі по собі не заступлять зрозуміння **теперішнього** стану, — ця ідея не зрушить нас з "теплого містечка" аж до тої хвилини, поки визволення України стане на порядок денний світу. Але, дарма шукати-мемо тоді за правильними дороговказами, дарма будемо питатися самі себе, що робити — кінчитися метушня тим, що прихильники української самостійності підуть за тими, які **найголосніше** будуть реклямувати **форму** "української національної ідеї", а не за тими, які **наймудріше** старатимуться толкувати її **зміст**. Ось де небезпека українського фашизму.

Знову ми дійшли до питання змісту демократичної свободи і до цього часу ми його не вирішили. Оборона демократичного устрою — це занадто негативне завдання, щоб полонити фантазію усіх громадян. Національна ідея сама собою не визначає конкретної мети, за винятком національної свободи. Який же може бути зміст демократичної свободи?

Відповідь на це складна (це тільки в теорії легко знаходиться найвище добро для всього людства): **найвищою метою кожного демократичного суспільства є всебічний розвиток людської особистості; але яким шляхом прямувати до цієї мети — це вирішує сам народ при допомозі своїх відповідальних провідників.**

Чому вибрали ми таку складну відповідь? На мою думку, це єдиний вихід зі сліпого кута крайностей беззмістовної свободи вибору і змістовного рабства.

Дуже часто наші публіцисти скаржаться на те, що усе пропало: люди втратили віру; не

цікавляться ані політикою, ані культурою; тільки те і роблять, що вигідно живуть. (Під "людьми", очевидно, треба розуміти більшість окремого суспільства, яке описує публіцист). Це правда — але це зовсім нормально: ніколи в світі більшість не брала живої участі ані в політичному, ані в культурному житті! Те, що ми любимо себе називати "політичною еміграцією", цього факту не змінє. Завжди — і в старій Греції, і в Англії 18 століття, і в Україні під час визвольних змагань від 1917 р. аж до сьогодні — пасивна більшість йшла за активними провідниками. Поки між українцями буде досить відповідальних провідників, яким більшість суспільства буде довіряти і за якими вона піде у вирішальний момент, не має чого оплакувати того, що ця більшість не читає теоретиків демократії. Як дуже ясно довів на кінці другого тому "Підстав нашого відродження" пок. І. П. Мазепа, **проблема модерної демократії — це перш за все питання доброго і відповідального проводу.**

Демократія — це свобода вибору. Так! Але це не значить, що кожний громадянин мусить сам вирішувати всі деталі соціальної, економічної і оборонної політики — він цього зробити не встані. Якщо заради демократичної доктрини ми нагрузимо його аж такою свободою, то він нам скаже: "Люди добрі, дайте мені святий спокій!" і покличе собі всезнаючого "вождя". Свобода вибору полягає в тому, що народ вибирає між різними провідниками — поодинокими людьми, або, частіше, партіями — з їх різними програмами. Демократична свобода полягає в тому, що народ контролює своїх провідників при допомозі вільної преси, і головне в тому, що ці провідники мусять регулярно обновлювати свої мандати у вільних і таємних виборах. Провідники **формулюють різні конкретні цілі — далекосяжні ідеали або відповіді на питання дня; — нарід їх одобрює або відкидає; провідники, яким він висловлює своє довір'я, їх виконують.**

Але чи можна це ще назвати демократією? Чи це не є вже крок на дорозі до фашизму? Ні, це зовсім демократично. Повто-

ряю: Різниця між демократією і фашизмом полягає не в тому, що при демократії править весь народ, а при фашизмі тільки група провідників — усюди править меншість. Але в демократичній державі ця меншість підлягає сталій контролі більшості; а вожді-фашисти нібито слухаються заповіту "духів віку", — нібито виконують "історичні місії", а в дійсності правлять своїм народом так, як макіявелівські князьки із 16-го століття. Не виключено, що політично неграмотний народ може насадити собі на шию таких провідників, які заженуть його прямо в руїну. Тому другою передумовою демократії є, що всі громадяни мусять мати хоч трохи політичного розуму — чим більше, тим краще, бо і його провідники не ростуть на вербах, а виховуються в його ж середовищі.

Але в чому полягає політичний розум, або, сказати точніше, політичний інстинкт? Ясно, що пересічний громадянин і найбільш освіченого народу не може збагнути усіх точок політичної програми еліти, яка хоче здобути його мандат. Він старатиметься порівнювати окремі точки зі своїми політичними, соціальними і економічними ідеалами. **Але, як демократ, він завжди матиме перед собою мету всебічного розвитку людської індивідуальності, бо це є найглибший зміст демократичної свободи.**

В підсумку можна сказати таке: Питання "демократична свобода — але для чого?" дуже важне, бо як не вирішимо його ми, демократи, владу можуть захопити в свої руки вороги демократії, які замість "беззмістовної демократичної свободи" введуть змістовне — рабство. Передумовами демократії є воля більшості цю демократію обороняти й принаймні мінімальний політичний інстинкт всього суспільства. В протилежність до тоталістичних рухів, демократія не має конкретних планів, як протягом кількох десятиліть створити рай на землі; вона надіється, що відповідальні провідники у свій час сформулюють відповідь на далеко скромніше питання: **"Як жити добре і чесно в недоброму і нечесному** (Закінчення на стор. 24)

⁵⁾ Див. також автора "Туга за нормальністю" і громадський обов'язок", "М. У.", ч. 27.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

Читачі! Забезпечуйте себе і свої родини найвигіднішими асекураціями в Українському Робітничому Союзі!

Український Робітничий Союз має тепер 21.000 членів та 5 і пів мільйона дол. майна!

Допомагаймо собі гуртом! Ваші вкладки до УРСоюзу — це Ваша найпевніша ощадність, що приносить Вам високу річну дивіденду.

Читайте тижневик Українського Робітничого Союзу — "Народня Воля"!

Ще сьогодні зверніться за інформаціями до редакції "Молодої України", — або на адресу:

***Ukrainian Workingmen's Ass'n
524 Olive Street,
Scranton, Pa., U.S.A.***

ЩО ДАЛО НАМ ХРИСТІАНСТВО...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

род не прийняв Його, Христос не кидає Його і не йде до чужих народів.

І люблячи свій народ, Христос любив і всіх людей світу. Як доказ, маємо розмову Христа з самарянкою (Ів. 4:7-9, 39-41), ставлення до хананейки (Матв. 15:21, 28), до римлян (Матв. 8:10-13); Ів. 4:46-54), в притчі про милосердного самарянина (Лук. 10:30-37), посилає апостолів проповідувати всім народам (Матв. 28:19) і інше...

Нації, народи будуть до кінця світу. Про це говорить Христос цими словами: "Бо встане народ на народ і царство на царство..." (Матв. 24:7). Значить, і при кінці світу будуть і народи і царства.

Комунізм-безбожництво дивиться інакше. Задача його — всіх зробити однаковими, знищивши нації. Поскільки зараз є нації, то комунізм-безбожництво визнає культуру національну тільки формою, а змістом соціалістичну, себто інтернаціональну. І це є лише перехідний ступінь, а далі і форма для всіх буде однакова.

Там, де він у владі, комунізм-безбожництво веде велику боротьбу з проявами любови до нації, а щоб виправдати себе, зве цю любов буржуазним націоналізмом. Але там, де він не при владі, він розпалює національні пристрасті.

Комунізм-безбожництво ставить на меті знищення національних різниць і урівняння всіх у всьому. Але там, де буде повне урівняння, настає духовна смерть. Кожна нація має свої таланти, дані їй від Бога. Різниця національних особливостей при християнському житті дає чудесну оркестру, де кожна нація виконує своє, а разом всі нації дають гармонію. Коли ж нації знищити, а всіх зробити однаковими, то замість оркестри, буде грати, так би мовити, лише одна "труба", а може лише "барабан".

Таким чином свобода, рівність, братерство, про які говорить тепер весь світ, перше були проголошені Христом в найкращому розумінні цих слів. Свобода думки й совісті, чистота моралі, визнання прав жінці, знищення рабства, справедливості, гуманності, милосердя і багато іншого чим гордиться сучасне людство і чого не знав давній світ, і тепер не хоче знати безбожницький — все це бере свій початок від Христа. Все це ушляхотило людину, перемагає звірячі інстинкти, розганяє темряву забобонів, егоїзму і вузького націоналізму-нацизму. Коли й були на протязі історії християнства темні сторінки, то в тому вина окремих людей, які не зрозуміли суті християнства, а то й безбожників, які прикрилися релігією-християнством. Духовна сила християнства перемогла те темне.

Що християнство, Біблія впливали на народи і дали пануючі ідеї нашого часу примушений визнати навіть і відомий безбожник Реймак, який не визнає ні Христа, ні богомнадхненности Біблії. Ось що він пише: "Коли ми порівнюємо Біблію з яким завгодно іншим збірником священних книг, індуських, перських, арабських, то доводиться визнати, що вона легше читається, більш повчальна, менш отруєна мистицизмом і неозначеною фразеологією, знаходиться під меншим впливом релігійних забобонів... Можна сказати, що вона має в народковому виді майже всі великі ідеї сучасної цивілізації і можна встановити з фактами в руках, як багато чим саме їй зобов'язана наша сучасна цивілізація. Англо-сакське суспільство, а також і те, яке вийшло з Французької революції в Західній Європі — духовні діти Біблії. Сальвадор і Дармстетер могли твердити, що дві пануючі ідеї нашого часу, а саме ідея єдності сил і вічності прогресу... — були вже відомі ізраїльським пророкам... Коли вивчення історії, особливо після торжества християнства, розкриває перед нами картину

Але я, але моя доля не подібна до твоєї, прикрита снігами озимино. Ой, не подібна! Ще вчора ішов я до школи повний надій, повний стремління цвісти й розвиватись. Ще вчора я вірив, що зима вже минула для мене і теперішні удари це лиш запізнилі заморозки, які ще потривають найдовше два-три роки. А там за стінами десятирічки відкриються широкі двері у світ моєї весни і тоді пічнеться справжній травень мого життя. Бачив себе то в блискучих аудиторіях харківського, а може й самого київського, педінституту, то в довгих залах бібліотек з сотнями тисяч томів, то серед товаришів-екскурсантів вниз Дніпром до Чернечої Гори, до Хортиці, до самого лиману. То знову бачив себе серед групи студентів-істориків на оглядинах руїн Акрополісу й Колізею, а там мимоходом гляну й на загнано-учий капіталістичний світ: який він насправді? Чи дійсно трудящі там живуть гірше ніж у нашому селі? (Про щасливе життя в Радянському Союзі я сумніву не мав, бо вірив, що причиною нещастя і злиднів в нашому селі був Горобець — голова сільради, якого за якісь заслуги радянська влада терпить і потурає, хоч по моему він ворог народу і напевно троцькіст). А потім як і Панас Миронович буду розповідати бачене і знане таким же допитливим і жадним знання юнакам і дівчатам, як мої теперішні однокласники. І буду вчити їх любити світ, боротися зі злом і перемагати його. Катруся підросте, піде в свій агрономічний, а маму заберу до себе: хай відпічне, може тоді знову засміється і заспіває, як колись — давно, давно...

А сьогодні ніби буря невимолима зірвалась і розвіяла і потоптала мої мрії й сподівання, і мене самого котить в невідоме, неждане і темне майбутнє. Темне як ніч за вікном вагону. Дивлюсь у вікно, напружую зір і нічого не бачу: все заховалось за густою завісою туману — і поля, і ліси, і навіть бліді вогники стрілок і семафорів. Лиш спливаючі патьоки на шибках. Напружую серце щоб хоч маленький вогник надії блиснув з майбутності і не бачу нічого — одна чорна, глуха темнота. Лиш гарячі сльози стікають по палаючих щокках. А поїзд мчить, ритмічно вистукуючи колесами. Куди він мчить — на південь, північ, захід чи схід? Та й чи не все одно куди? Викине десь на обдертій, заплываній станції, такий же як і наша, а там? Не відомо... Відомо лиш одне, до розпуки відомо, що моя бідна, в тридцять п'ять років посивіла мама ще довго буде, обмотавши мішками ноги, іти до схід сонця на буряки. І вертатись смерком і жалітись дітям: "Як я промерзла, дітоньки, коли б хоч не злягти". А потім наварить вечерю, нагодує нею дітей і покладе їх спати, сама ж забереється в комірчину, засвітить свічку і витягнувши з скрині образ Св. Варвари, буде довго-довго до нього молитись. Аж поки не прийде "він". Сердитий і п'яний — мій ненависний вітчим, її кат. І буде жорстоко бити: за мого батька, за мене, за Св. Варвару. І нікому буде її оборонити, нікому буде тигреням кинутись і "мертвою хваткою" вчепитись в руку зубами, аж доки в роті не потече солоне тепло і напасник не закричить: "Пусти, не буду!..." Такі невеселі думки огортали мене біля вікна вагону темної туманної ночі в кінці листопаду 1940 р. На другий день після від'їзду до армії Панаса Мироновича, їхав слідом за ним і я, так само раптово й неждано змобілізований в Трудові Резерви і призначений в одне з ремісничих "учіліщ" України.

Попрощавшись вчора з Олею, я, по дорозі до хати, роздумував над подіями дня: справи були кепські, але не безнадійні. Чичиков не є директор, лише заступник і виключати мене з школи не має права навіть за провину, а провини ж за собою я не почував. Нового директора мають незабаром прислати; хоч він і не буде Панас Миронович, але й не Чичиков. Виданий новий закон про оплату за середню освіту — мені також не страшний: хоч грошей я не мав і вітчим скоріше б мене поховав, ніж заплатив би за школу, але з цього

СТОРІНКА МОЛОДИХ АВТОРІВ

Юрій БУРЯКІВЕЦЬ

З КНИГИ "ВИНОГРАДНИК"

**

Свято в нашім домі,
Ллється світло в сад.
Друзів і знайомих
Вийшов я стрічать.
Ой, було весілля,
Йшла гучна луна.
Нас в пахуче зілля
Кликала весна...
Даль гриміла в звуках
На полях дзвінких.
Прилетіли круки,
Розструсили сніг.
Розлучили милюх,
У погідні дні.
Згодом розлетілись
В розпачі й самі.

ПІСЛЯ БОЮ

Нашим полям ввижається жито,
Спілі вусаті снопи.
Темними ямами в небо відкрите
Зорять руді черепи.
Битви недавно пройшли сараною,
Здерли діброви покров.
Втерлась червоною темінь полою,
Пливе розорами кров.
Ген, вітряки кістяками хитають,
Голову кінь похилив,
Мовчки узбіччями пашу шукає.
Сум припливає до нив.
Вже не лишилось нічого святого... —
Шепчуть поля про снопи.
Дивляться німо на жовті дороги,
З ям дощових черепи.

Віра ВОРСКЛО

З ЖИТТЯМ У НОГУ

Хтось живе згадками про прожите.
Я ж люблю майбутнє зустрічат,
І тонути зором в хвилях жита,
І в очах усміхнених дівчат.
Я люблю з життям іти у ногу
І, як скарб, ловити кожную мить.
Здобувати в буднях перемоги
І, як друга, кожен день любить.
За минулим побиватись марно. —
Пронеслось, розвіялось, як дим.
День сьогодні пречудово-гарний —
Варта бути сильним, молодим.
На заводі, в школі, чи копальні
Непочатих кличе сотня діл.
І шляхи хоробрих кличуть дальні,
Юних духом кличе виднокіл.
Кожен день, мов погляд, неповторний.
Час згасає, молодість, краса.
Тільки труд гримить в віках акордом
Про безсмертні вічні чудеса.
Я люблю як юнаки завзяті
Заведуть палкий про книжку спір.
Я люблю майбутнє зустрічати
Згаслим дням дзвінким наперекір.

вихід був. Треба пильніше присісти за хемію, витягти її хоч на "добре" і звільнення від оплати, а навіть стипендія в майбутньому — забезпечені. Лишалася справа з заявою. Оля вже просто вимагала від мене її написати, хоч вступати в комсомол я не мав ніякого бажання. "Тільки через організацію, тобто через комсомол, людина набирає значення — твердила не раз мені Оля — тоді для неї відкриті всі двері. Тоді таких типів, як Чичиков, ми приведем до порядку, бо нашого голосу послухають скрізь. Ти розумієш? Інакше ми справді "невежи і лентяї". Аргумент був сильний і я з ним згоджувався, але відмовлявся тим, що я не здібний до організаційного життя. Оля безцеремонно різала: "Не бреш! А драмгурток, а астрономічний, а літературний, а фізкультурний? На все здібний, а тут раптом — нездара!"

"Так, але ж комсомол — не сцена і не волейболна площадка. Тут на мене дивляться якась, може, сотня глядачів, а там — вся країна, весь трудящий світ. Зрозумій і ти".

Від такого удару сипались іскри — вогню, одначе, не було. В комсомол я рішуче не хотів вступати, хоч насправді себе нездарою не почував. Для цього були інші причини, про них навіть Оля не могла знати і ми міняли тему. Події ж останнього дня змушували мене над цим пригадуватися, бо крім вітчима і Чичикова, був у селі ще один чоловік, який радо б мене позбувся. Це — Горобець, голова сільради. Та на перешкоді їм муром стояв Панас Миронович.

З Горобцем в нас давні порахунки. Коли свого вітчима я лиш ненавидів, а з Чичикова глузував разом з шкільними товаришами, то Горобця — боявся. З цим ім'ям у моїй уяві завжди воскресає найжахливіша ніч у моєму житті:

Ще з вечора з заходу сунула чорна громова хмара й загнала мене з бур'яну в хату. Цілий день я пасся в калачиках під тином і лиш час від часу заходив в хату подати дідусеві води. Він пухлий лежав на холодній лежанці і вже не міг навіть підвестись щоб напиться. В хаті було темно і страшно — світити було нічим, говорити нізким, спати не хотілося — хотілось їсти, їсти. А бабуса не верталась від тітки Ганни. Десь під піччю в'їдливо співав цвіркун та тихо постогнував дідусь і зрідка просив: "Подай водички, дитино..." Дядько Микола вже другий тиждень не вертався з "СЕЧЕО" (середня чорноземна область), куди він пішов, взявши останки з бабусиної скрині й казавши, що принесе хліба. Коли надворі зовсім стемніло і по шибках вдарили перші краплі дощу, в хату ввійшов дядько Микола. Але хліба не приніс — десь на дорозі відібрали. Підійшов до діда, щось пошепки довго говорив йому, потім взяв з печі мішок, мені дав торбу і ми пішли.

Ішли городами аж на край села, а там звернули в яр. Довго ішли яром, бо він тягся аж до Сидорові Пасіки, де росли недавно посаджені молоді колгоспні висадки. Нарвали їх пів мішка і мою торбу і тією ж дорогою назад. В яру було вогко і холодно, місцями ще лежав сніг. Дощ промочив нас до кісток, блискавка на мить освічувала яр і він здавався ще страшнішим, а потім все огортала могильна темрява. Ми спотикались на кожному кроці, падали, розбивали руки і босі ноги об гострі камінці на дні яру, вставали і знову йшли. В хаті умирав дідусь і наші буряки були для нього останнім рятунком. Половину їх ми розгубили по дорозі. Аж коли з села донесли співи третіх півнів, над яром з темряви виросла клуня. Скоро будемо вдома. Дощ вщухав, а ми вже вибивались з останніх сил. Коли це від клуні відірвались дві людські постаті і йшли прямо на нас. Ми припали до землі і лежали якусь мить не дихаючи. Вони наближались. "Ану, де ви тут, бандіти?" — це голос того "паразіта", що забрав від мене маму, об'єжчика. Дядько Микола зірвався і в ноги. Вони за ним. Один з них, пробігаючи, біля мене,

тяжким чоботом наступив мені на ногу, але від страху я болю не чув і навіть не крикнув. Вони погупали далі. Нараз страшний крик покотився яром: "Ой, рятуйте — вбивають". Потім вже тихше: "Ой, ой, ой". І стихло. Це вернуло мені свідомість. Тікати скоріше! Але ноги не слухали і я, підвівшись, знов повалився на землю. Потім поволі на руках дібравсь до колючих кущів глodu на схилі яру і там знову завмер — вони вертались назад. Хто ж з них другий? "Паразіта" я добре пізнав, але другого — ні, бо такого голосу я не чув у нашому селі. "Де ж той щенюк спрятався?" — питав незнайомий голос. "Найдьом, товариш Горобець, не бізпокойтесь" — відповів йому "паразіт". Вони довго нишпорили навколо місця де дядько Микола кинув мішок з буряками і я щохвилини чекав смерті. "Нічів, на утро він прийде до хати, ми його там подождьом" — сказав незнайомий голос і вони пішли в село. Один з них звалив на плечі собі дядька Миколу, інший його мішок. Я ще полежав з півгодини, а потім помалу виліз із яру і пішов межею в сусіднє село, до тітки Ганни. Додому боявся вертатись. Не знаю скільки проїшов межею, коли голод і втома одоліли мене і я, присівши трохи перепочити, заснув. Прокинувся від кінського тупоту, коли вже сонце стояло високо. Прямо до мене верхом їхав якийсь незнайомий чоловік. Миттю пригадалась страшна подія в ночі. Якесь невідоме почуття підказало мені, що це він — той самий, що був з "паразітом" в ночі. А біля мене ж торба з буряками. Зриваюсь і біжу. "Стої, падлец" — чую за собою, зашпортуюсь ногами в густій, високій пшениці і падаю. Кінь з розгону наткнувся й відскочив вбік, а плотька-жестрик вершника з свистом лягла мені на плечі. Потім на голову, на обличчя. Я закрив очі руками і вже не рахував ударів. На моє щастя межею проходили жінки на роботу в поле і врятували мене. Коли прийшов до пам'яті, лежав у мамі на колінах — вона мокрою хусткою витирала мені обличчя, а віддалік стояв Горобець, оточений жінками, які щось голосно кричали йому. Рука його вся закривавлена і він прикладав до неї хусточку. Кінь пасся подаль в пшениці. Найголосніше кричала Карпова Настя: "Що ти кровопієць, думаєш як партійний так на тебе й власті нема! Січас, жіночки, йдем в міліцію хай йому, собаці, ума вставлять, щоб десятому заказав як з дітей знущатись. Та ж воно голодне, опухле, а ти за пару буряків його вбиваєш. У, рожа бандітська!" — Вона знову огріла його сапою по плечах. Мама забрала мене до себе і з того часу я став жити при ній. З того дня почалося пекло для мене, я не жив, лиш мучився. Вітчим бив мене бездушно. Завжди і за все. Бив за те, що рано встав до школи, за те, що пізно приходив, що "багато їв", що корова, яку я пас вимаже ноги в болото. Бив за те, що не так дивлюсь, найгірше ж бив за те, що не звав його батьком. Я кричав, стогнав, кусав йому руки до крові, але ніколи сльози не пустив і це його лютило ще більше. Коли ж він бив маму, тоді я плакав, заливався слізьми й "мертвою хваткою" хапав зубами його руку і гриз її доти, доки він не кидав палку. Так було аж поки я не перейшов у п'ятий клас, у школу, директором якої був Панас Миронович. Тоді Панас Миронович заставив вітчима підписати в сільраді заяву, що як він хоч раз ще троне мене пальцем — буде там, де "Макар телят пасе". Це вплинуло і скоро почали заживати мої рубці і синяки. Я кинувся до науки. Він же всю свою злобу зганяв на мамі і то тоді, коли мене не було вдома.

**

Де поховали дідуса і дядька Миколу — я так і не знаю. Одні казали — в садку під солодкою яблунею, інші казали, що під терном. Але я часто в неділю тікав з хати і довго виплакувався на обох зарослих лободою могилах в дідусевому, тепер запущеному, саду,

ПАЧКИ В УКРАЇНУ...

Дехто з читачів напевно очікує нашого вияснення, в який спосіб і з якою ціллю попало на сторінки "МУ" платне оголошення однієї торонтонської фірми про висилку пачок в Україну. Одна філія прислала нам навіть "гострий протест", у якому посуджує редакцію у "політичній безвідповідальності" та "в полегшуванні берлінському комітету тов. Михайлова дістати адреси тих емігрантів, що висилають пачки та листи в Україну", мовляв, усі, хто висилає пачки, негайно дістають газетку того комітету "За повернення на Родину".

Ми вважаємо, що писання листів та висилання пачок в Україну при нинішній ситуації загрожує куди серйознішими наслідками, ніж ці, що про них згадує той протест. Якщо ж, по мимо цього, оголошення про висилку пачок ми помістили, то тільки з таких трьох причин:

1. За десять років перебування у вільному світі наші читачі повинні вже знати, що за зміст платних оголошень не відповідають тут ні редакції, ні адміністрації. Всі більші консервативні і демократичні газети в США та Канаді містять навіть комуністичні оголошення про "амнесії" та вибори, однак ніхто з читачів не закидає їм "політичної безвідповідальності", чи "співдії з комунізмом".

2. Посилання листів і пачок в Україну — річ настільки ризикозна для тих хто ці листи і пачки посилає та дістає, що на підставі одних оголошень у пресі абсолютно ніхто не відважився б цього робити. Та й взагалі, ми вважаємо, що на еміграції аж таких дурних нема, щоб висилали пачки без попереднього вразного прохання тих, кому висилають. Коли ж хтось в Україні висловлює бажання дістати з-за кордону посилку, то тим самим відповідальність за ризик бути арештованим бере, на жаль, на себе самого.

3. Після того, як оголошення про висилку пачок почали містити майже всі українські часописи та радіопередачі в США і Канаді — наша відмова від цих оголошень не мала б все одно жодного практичного значення.

Звичайно, "МУ" як орган ОДУМ-у, мусить прислухатися до голосу читачів, а зокрема до голосу філій. Тому, якщо після цього вияснення адміністрація дістане навіть "негострий" протест від якоїсь філії — вона припинить містити це оголошення. Було б однак побажанням, щоб одночасно з протестами філії надсилали також свої заборгування за журнал. У боротьбі з комітетами тов. Михайлових "Молода Україна" стоїть не на останньому місці, тому має право вимагати від одумівських філій не лиш паперового ура-патріотизму, але й виповнення мінімального обов'язку супроти одумівського видавництва.

ВИДАВНИЦТВО "МУ"

де проминули найкращі роки мого дитинства. Горобця я постійно уникав і боявся, як вогню. Це він, кажуть, вилами проколов дядькові груди тоді в яру і вкинув його в підвал під сільрадою, де дядько на другий день і дійшов. А йому ж було всього сімнадцять років. Коли випадково зустрічав Горобця, він допікав мені завжди одним і тим же запитом: "Ну, раклуга, ще живий? Не вбив тебе ще Семен Петрович?" "Живий вам на зло, — відгризався я, — а в Семена — руки короткі." І чимдуж втікав від нього. З п'ятого ж класу, почувши за собою охорону в особі Панаса Мироновича, я почував себе певніше і тоді Горобець почав жалкувати, що не знайшов мене в яру темної грозової ночі в червні 1933 р.

(Далі буде)

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Нашим покупцям і всім читачам

бажає

JEAN DARLENE

Універсальна крамниця жіночих та діточих одягів.

1185 Dundas St. W. (біля Осінгтон Ave.)

Toronto, Ont.

Tel.: KE. 6258

ЦК ОДУМ-у, ГУ ОДУМ-у в США і КАНАДІ, В-ВО "МОЛОДА УКРАЇНА", ВСІ ФІЛІЇ ОДУМ-у в США, КАНАДІ І У ВСЬОМУ ВІЛЬНОМУ СВІТІ З УСІМА ЇХ ЧЛЕНАМИ — ВІТАЄ З СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА БАЖАЄ ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ —

Філія ОДУМ в Бофало, США.

ВСІХ ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ ВІТАЄ З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА БАЖАЄ ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ —

Петро Макуха з дружиною

У НАС МОЖНА НАБУТИ ТАКІ КНИЖКИ:

І. П. Мазепа — "Підстави нашого відродження", два томи	\$3.50
Р. Лісовий — "Розлам в ОУН"	0.75
Ю. Шерех — "Думки проти течії"	0.50
І. Багрянний — "Боротьба проти московського імперіалізму і УНРада"	0.50
В. І. Гришко — "Україна сьогодні і ми" ..	0.75
Яр. Крутько — "Темна сторона місяця" ...	0.80
Яр. Крутько — "Пекельна машина в Роттердамі"	1.20
П. Карпенко-Криниця — "Поеми"	1.00
І. Лобода — "Вони прийшли знову" (повість)	1.00
Віт. Бендер — "Марш молодости" (повість)	2.50
І. Кошелівець — "Нариси з теорії літератури", ч. І.	1.00
Д. Гуменна — "Багато неба" — збірка репортажів	2.50

ОДУМ І ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ...

(Закінчення зі стор. 9-ої)

нашої молоді від асиміляції, вистачить напевно для всіх. Важно тільки, щоб була добра воля, щоб не було задніх думок і вношення внутріпартійних розгнів на форум молоді. Щоб не було велимудрої критики з боку й шкідливих залякувань "партійними прибудівками". Орієнтація на політичну пасивність — погана орієнтація. Наші демократи у власному інтересі повинні, врешті, зрозуміти цей факт і зробити з нього правильні висновки, якщо їм справді залежить на молоді, а не на "компромітації" УРДП.

вихід був. Треба пильніше присісти за хемію, витягти її хоч на "добре" і звільнення від оплати, а навіть стипендія в майбутньому — забезпечені. Лишалася справа з заявою. Оля вже просто вимагала від мене її написати, хоч вступати в комсомол я не мав ніякого бажання. "Тільки через організацію, тобто через комсомол, людина набирає значення — твердила не раз мені Оля — тоді для неї відкриті всі двері. Тоді таких типів, як Чичиков, ми приведем до порядку, бо нашого голосу послухають скрізь. Ти розумієш? Інакше ми справді "невежи і лентяї". Аргумент був сильний і я з ним згоджувався, але відмовлявся тим, що я не здібний до організаційного життя. Оля безцеремонно різала: "Не бреші! А драмгурток, а астрономічний, а літературний, а фізкультурний? На все здібний, а тут раптом — нездара!"

"Так, але ж комсомол — не сцена і не волейболна площадка. Тут на мене дивляться якась, може, сотня глядачів, а там — вся країна, весь трудящий світ. Зрозумій і ти".

Від такого зудару сипались іскри — вогню, одначе, не було. В комсомол я рішуче не хотів вступати, хоч насправді себе нездарою не počував. Для цього були інші причини, про них навіть Оля не могла знати і ми міняли тему. Події ж останнього дня змушували мене над цим призадуматись, бо крім вітчима і Чичикова, був у селі ще один чоловік, який радо б мене позбувся. Це — Горобець, голова сільради. Та на перешкоді їм муром стояв Панас Миронович.

З Горобцем в нас давні порахунки. Коли свого вітчима я лиш ненавидів, а з Чичикова глузував разом з шкільними товаришами, то Горобця — боявся. З цим ім'ям у моїй уяві завжди воскресає найжахливіша ніч у моєму житті:

Ще з вечора з заходу сунула чорна громова хмара й загнала мене з бур'яну в хату. Цілий день я пасся в калачиках під тином і лиш час від часу заходив в хату подати дідусеві води. Він пухлий лежав на холодній лежанці і вже не міг навіть підвестись щоб напиться. В хаті було темно і страшно — світити було нічим, говорити нізким, спати не хотілося — хотілось їсти, їсти. А бабуся не верталась від тітки Ганни. Десь під пічку в'їдливо співав цвіркун та тихо постогнував дідусь і зрідка просив: "Подай водички, дитино..." Дядько Микола вже другий тиждень не вертався з "СЕЧЕО" (середня чорноземна область), куди він пішов, взявши останки з бабусиної скрині й казавши, що принесе хліба. Коли надворі зовсім стемніло і по шибках вдарили перші краплі дощу, в хату ввійшов дядько Микола. Але хліба не приніс — десь на дорозі відібрали. Підійшов до діда, щось пошепки довго говорив йому, потім взяв з печі мішок, мені дав торбу і ми пішли.

Ішли городами аж на край села, а там звернули в яр. Довго ішли яром, бо він тягся аж до Сидорової Пасіки, де росли недавно посаджені молоді колгоспні висадки. Нарвали їх пів мішка і мою торбу і тією ж дорогою назад. В яру було вогко і холодно, місцями ще лежав сніг. Дощ промочив нас до кісток, блискавка на мить освічувала яр і він здавався ще страшнішим, а потім все огортала могильна темрява. Ми спотикались на кожному кроці, падали, розбивали руки і босі ноги об гострі камінці на дні яру, вставали і знову йшли. В хаті умирав дідусь і наші буряки були для нього останнім рятунком. Половину їх ми розгубили по дорозі. Аж коли з села донесли співи третіх півнів, над яром з темряви виросла клуня. Скоро будемо вдома. Дощ вщухав, а ми вже вибивались з останніх сил. Коли це від клуні відірвались дві людські постаті і йшли прямо на нас. Ми припали до землі і лежали якусь мить не дихаючи. Вони наближались. "Ану, де ви тут, бандіти?" — це голос того "паразіта", що забрав від мене маму, об'єжчика. Дядько Микола зірвався і в ноги. Вони за ним. Один з них, пробігаючи, біля мене,

тяжким чоботом наступив мені на ногу, але від страху я болю не чув і навіть не крикнув. Вони погупали далі. Нараз страшний крик покотився яром: "Ой, рятуйте — вбивають". Потім вже тихше: "Ой, ой, ой". І стихло. Це вернуло мені свідомість. Тікати скоріше! Але ноги не слухали і я, підвівшись, знов повалився на землю. Потім поволі на руках дібравсь до колючих кущів глodu на схилі яру і там знову завмер — вони вертались назад. Хто ж з них другий? "Паразіта" я добре пізнав, але другого — ні, бо такого голосу я не чув у нашому селі. "Де ж той щенюк спрятався?" — питав незнайомий голос. "Найдьом, товарищ Горобець, не бізпокойтесь" — відповів йому "паразіт". Вони довго нишпорили навколо місця де дядько Микола кинув мішок з буряками і я щохвилини чекав смерті. "Нічів, на утро він прийде до хати, ми його там подождемо" — сказав незнайомий голос і вони пішли в село. Один з них звалив на плечі собі дядька Миколу, інший його мішок. Я ще полежав з півгодини, а потім помалу виліз із яру і пішов межею в сусіднє село, до тітки Ганни. Додому боявся вертатись. Не знаю скільки прошив межею, коли голод і втома одоліли мене і я, присівши трохи перепочити, заснув. Прокинувшись від кінського тупоту, коли вже сонце стояло високо. Прямо до мене верхом їхав якийсь незнайомий чоловік. Миттю пригадалась страшна подія в ночі. Якесь невідоме почуття підказало мені, що це він — той самий, що був з "паразітом" в ночі. А біля мене ж торба з буряками. Зриваюсь і біжу. "Стої, падлец" — чую за собою, зашпортуюсь ногами в густій, високій пшениці і падаю. Кінь з розгону наткнувся й відскочив вбік, а пліотка-жестрик вершника з свистом лягла мені на плечі. Потім на голову, на обличчя. Я закрив очі руками і вже не рахував ударів. На мое щастя межею проходили жінки на роботу в поле і врятували мене. Коли прийшов до пам'яті, лежав у мамі на колінах — вона мокрою хусткою витирала мені обличчя, а віддалік стояв Горобець, оточений жінками, які щось голосно кричали йому. Рука його вся закривавлена і він прикладав до неї хусточку. Кінь пасся подаль в пшениці. Найголосніше кричала Карпова Настя: "Що ти кровопієць, думаєш як партейний так на тебе й власті нема! Січас, жіночки, йдем в міліцію хай йому, собаці, ума вставлять, щоб десятому наказав як з дітей знущатись. Та ж воно голодне, опухле, а ти за пару буряків його вбиваєш. У, рожа бандітська!" — Вона знову огріла його сапою по плечах. Мама забрала мене до себе і з того часу я став жити при ній. З того дня почалося пекло для мене, я не жив, лиш мучився. Вітчим бив мене бездушно. Завжди і за все. Бив за те, що рано встав до школи, за те, що пізно приходив, що "багато їв", що корова, яку я пас вимаже ноги в болото. Бив за те, що не так дивлюсь, найгірше ж бив за те, що не звав його батьком. Я кричав, стогнав, кусав його руки до крові, але ніколи сльози не пустив і це його лютило ще більше. Коли ж він бив маму, тоді я плакав, заливався слізьми й "мертвою хваткою" хапав зубами його руку і гриз її доти, доки він не кидав палку. Так було аж поки я не перейшов у п'ятий клас, у школу, директором якої був Панас Миронович. Тоді Панас Миронович заставив вітчима підписати в сільраді заяву, що як він хоч раз ще троне мене пальцем — буде там, де "Макар телят пасе". Це вплинуло і скоро почали заживати мої рубці і синяки. Я кинувся до науки. Він же всю свою злобу зганяв на мамі і то тоді, коли мене не було вдома.

Де поховали дідуся і дядька Миколу — я так і не знаю. Одні казали — в садку під солодкою яблунею, інші казали, що під терном. Але я часто в неділю тікав з хати і довго виплакувався на обох зарослих лободою могилках в дідусевому, тепер запущеному, саду,

ПАЧКИ В УКРАЇНУ...

Дехто з читачів напевно очікує нашого вияснення, в який спосіб і з якою ціллю попало на сторінки "МУ" платне оголошення одної торонтонської фірми про висилку пачок в Україну. Одна філія прислала нам навіть "гострий протест", у якому посуджує редакцію у "політичній безвідповідальності" та "в полегшуванні берлінському комітетові тов. Михайлова дістати адреси тих емігрантів, що висилають пачки та листи в Україну", мовляв, усі, хто висилає пачки, негайно дістають газетку того комітету "За возвращеніє на Родіну".

Ми вважаємо, що писання листів та висилання пачок в Україну при нинішній ситуації загрожує куди серйознішими наслідками, ніж ці, що про них згадує той протест. Якщо ж, помимо цього, оголошення про висилку пачок ми помістили, то тільки з таких трьох причин:

1. За десять років перебування у вільному світі наші читачі повинні вже знати, що за зміст платних оголошень не відповідають тут ні редакції, ні адміністрації. Всі більш консервативні і демократичні газети в США та Канаді містять навіть комуністичні оголошення про "амнеції" та вибори, однак ніхто з читачів не закидає їм "політичної безвідповідальності", чи "співдії з комунізмом".

2. Посилання листів і пачок в Україну — річ настільки ризикозна для тих хто ці листи і пачки посилає та дістає, що на підставі одних оголошень у пресі абсолютно ніхто не відважився б цього робити. Та й взагалі, ми вважаємо, що на еміграції аж таких дурних нема, щоб висилали пачки без попереднього виразного прохання тих, кому висилають. Коли ж хтось в Україні висловлює бажання дістати з-за кордону посилку, то тим самим відповідальність за ризик бути арештованим бере, на жаль, на себе самого.

3. Після того, як оголошення про висилку пачок почали містити майже всі українські часописи та радіопередачі в США і Канаді — наша відмова від цих оголошень не мала б все одно жодного практичного значення.

Звичайно, "МУ" як орган ОДУМ-у, мусить прислухатися до голосу читачів, а зокрема до голосу філій. Тому, якщо після цього вияснення адміністрація дістане навіть "негострий" протест від якоїсь філії — вона припинить містити це оголошення. Було б однак побажанням, щоб одночасно з протестами філій надсилали також свої заборговування за журнал. У боротьбі з комітетами тов. Михайлових "Молода Україна" стоїть не на останньому місці, тому має право вимагати від одумівських філій не лиш паперового ура-патріотизму, але й виповнення мінімального обов'язку супроти одумівського видавництва.

ВИДАВНИЦТВО "МУ"

де проминули найкращі роки мого дитинства. Горобця я постійно уникав і боявся, як вогню. Це він, кажуть, вилами проколов дядькові груди тоді в яру і вкинув його в підвал під сільрадою, де дядько на другий день і дійшов. А йому ж було всього сімнадцять років. Коли випадково зустрічав Горобця, він допікав мені завжди одним і тим же запитом: "Ну, раклуга, ще живий? Не вбив тебе ще Семен Петрович?" "Живий вам на зло, — відгризався я, — а в Семена — руки короткі." І чимдуж втікав від нього. З п'ятого ж класу, почувши за собою охорону в особі Панаса Мироновича, я почував себе певніше і тоді Горобець почав жалкувати, що не знайшов мене в яру темної грозової ночі в червні 1933 р. (Далі буде)

ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Нашим покупцям і всім читачам

бажає

JEAN DARLENE

Універсальна крамниця жіночих та діточих одягів.

1185 Dundas St. W. (біля Осінгтон Ave.)

Toronto, Ont.

Tel.: KE. 6258

ЦК ОДУМ-у, ГУ ОДУМ-у в США і КАНАДІ, В-ВО "МОЛОДА УКРАЇНА", ВСІ ФІЛІЇ ОДУМ-у в США, КАНАДІ І У ВСЬОМУ ВІЛЬНОМУ СВІТІ З УСІМА ЇХ ЧЛЕНАМИ — ВІТАЄ З СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА БАЖАЄ ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ —

Філія ОДУМ в Бюфало, США.

ВСІХ ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ ВІТАЄ З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА БАЖАЄ ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ —

Петро Макуха з дружиною

У НАС МОЖНА НАБУТИ ТАКІ КНИЖКИ:

І. П. Мазепа — "Підстави нашого відродження", два томи	\$3.50
Р. Лісовий — "Розлам в ОУН"	0.75
Ю. Шерех — "Думки проти течії"	0.50
І. Багрянний — "Боротьба проти московського імперіалізму і УНРада"	0.50
В. І. Гришко — "Україна сьогодні і ми" ..	0.75
Яр. Крутько — "Темна сторона місяця" ...	0.80
Яр. Крутько — "Пекельна машина в Роттердамі"	1.20
П. Карпенко-Криниця — "Поеми"	1.00
І. Лобода — "Вони прийшли знову" (повість)	1.00
Віт. Бендер — "Марш молодости" (повість)	2.50
І. Кошелівець — "Нариси з теорії літератури", ч. І.	1.00
Д. Гуменна — "Багато неба" — збірка репортажів	2.50

ОДУМ І ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ...

(Закінчення зі стор. 9-ої)

нашої молоді від асиміляції, вистачить напевно для всіх. Важно тільки, щоб була добра воля, щоб не було задніх думок і вношення внутріпартійних розгрів на форум молоді. Щоб не було велимудрої критики з боку й шкідливих залякувань "партійними прибудівками". Орієнтація на політичну пасивність — погана орієнтація. Наші демократи у власному інтересі повинні, врешті, зрозуміти цей факт і зробити з нього правильні висновки, якщо їм справді залежить на молоді, а не на "компромітації" УРДП.

Мусимо опанувати

технічні знання

Коли б ми мали час, бажання і змогу простежити історію розвитку матеріальних, економічних і фізичних спроможностей кожного народу, ми побачили б що сила кожної держави залежить в першу чергу від її географічного розміщення, ґрунту й підсоння, тобто від природних чинників, а зразу ж після них добробут нації і її доля залежить від обдарованості й освіти того народу, що посідає ці землі, а ще вужче — від технічної інтелігенції даного народу.

Коли подивитися на мапу всесвіту, а зокрема на мапу Європи, то можна пересвідчитися, що ті європейські народи, які зуміли виховати інженерно-технічну верству населення в найширшому розумінні цього слова — починаючи від доброго слюсаря, тесляра і т. д., і закінчуючи добрими інженерами-організаторами й винахідниками, ті нації, які розвивали свої розумові здібності не лише в бік розвитку гуманітарних ідей, а і в бік розвитку технічних знань, посіли перше місце щодо цивілізації, матеріального забезпечення, всебічного добробуту населення й оборони своєї країни.

І це є цілком зрозумілим, бо природа в тій чи тій мірі нагороджує всі народи матеріальними благами не безпосередньо, а, так би мовити, у схованому виді. Ці блага сховані в надрах землі, в горах, у водах і взагалі в природі в необробленому виді й непридатні для безпосереднього вжитку. Щоби зробити їх придатними, тобто, щоб виробити з них електрику, тепло, одягу, житло і т. д. треба зусиль, а головне — знання. А все це може зробити лише сучасна індустрія, на чолі з сучасними інженерами. Отже одних лише природних благ не досить, щоб народ жив заможним життям. Треба ще й знання.

Щоби в цьому наочно пересвідчитися, досить звернути свою увагу на таку, найтипівішу в цьому відношенні країну, як Німеччина. Майже всі наші старші люди були свідками того, як протягом останніх 40-ка років Німеччину двічі рятували її інженери. Після першої світової війни Німеччина була поставлена союзниками навколiшки і, як казав фельдмаршал Гінденбург, "у Німеччини Версаль забрав усе, лишивши їй лиш очі, щоби вона могла тільки плакати". Але не зважаючи на це, невтомна, роботяща тех-

нічна інтелігенція Німеччини протягом десяти років поставила Німеччину на одно з найвищих місць у світі щодо виробів усяких життєво-необхідних речей, транспорту, електрики, а головне зброї. Це зразу зробило Німеччину могутньою і незалежною. І коли б не такі були безрозсудні і необачні її політичні провідники, то Німеччина й на сьогодні була б однією з наймогутніших держав серед європейських народів.

Після Другої Світової Війни Німеччина ще більше постраждала. З неї зроблено велику купу попелу

Проф. Х. РЯБОКІНЬ

й битої цегли. Здавалося, що вона вже ніколи не встане з цих руїн.

Всі лишки золота аліанти конфіскували. Всі фабрики й заводи, що не були зруйновані, були теж конфісковані в рахунок військових відшкодувань (репарацій). Але в Німеччині лишилось найцінніше — лишилась її технічно-інженерська верства, з її колосальним досвідом і міцними національними традиціями. І ця верства знову підняла Німеччину з руїн, воскресила з мертвих. На сьогодні Німеччина має стільки матеріальних багатств, як жодна країна в Європі, а її технічні можливості лякають увесь світ.

Коли сто років тому багатство кожної країни вимірювалося кількістю наявного золота у її сховищах, то на сьогодні можна сказати, що воно вимірюється кількістю інженерно-технічного персоналу. І чим далі йде загальний поступ у цивілізації світу, тим більшої ваги набуває технічна освіта кожного народу. Можна просто сказати, що коли країна немає інженерів, то вона мусить відігравати ролю наймита, що виконує чорну, другорядну роботу для цивілізованих націй. Така нація немає виглядів на самостійне життя й не може оборонити своєї країни.

Особливо гострої форми набуло питання технічної інтелігенції в наш час, у час розвитку атомової енергії, а зокрема атомової зброї. Сьогодні всі нації світу поставлені перед іспитом бути їм чи не бути, в

залежності від того, чи оволодіють вони атомом чи ні.

Як відомо, в серпні цього літа, в Женеві відбулася всесвітня наукова конференція в справі використання атомової енергії для мирних потреб. Тут з'їхалось 1200 учених фізиків, хеміків, геологів, лікарів і т. д. Було представлено 72 держави світу. На конференції було зачитано низку доповідей, а також була улаштована виставка винаходів і технічного обладнання, що їх мають різні країни в цій галузі. Женевська конференція була не лише оглядом технічних досягнень в галузі атомової енергії, а й оглядом тих наукових сил, що ці технічні обладнання створили.

Звичайно, що на конференцію прибула й советська наукова делегація. Вона теж зробила виставку досягнень советської Росії в галузі атома. Але на вільний світ не таке велике вражіння зробило те, що Совети виставили атомовий реактор власної конструкції, як те, що вони за останнє десятиріччя випустили 1.200.000 інженерно-технічного персоналу тоді, як за цей час Америка випустила лише 900.000.

Ця цифра дуже стурбувала увесь світ, а зокрема американську наукову громаду. Сьогодні питанням про те, як надігнати й перегнати советів у продукції науково-інженерних сил, заклопотані всі американські установи, що мають справу з технічною освітою. З цього приводу висловились уже з великою тривогою ціла низка відповідальних американських політичних і наукових діячів, починаючи від голови атомової комісії адмірала Л. Л. Стравса і кінчаючи секретарем освіти...

Це питання не може не цікавити і нас, українців, тим більше, що ми в цій галузі посідаємо особливе становище в колі інших націй, що до мінімальної кількості людей з технічною освітою.

Причин цьому є декілька, але головні з них, на мою думку, дві: Перша це та, що ми, не маючи своєї держави, не могли регулювати технічної освіти державними методами, законами й заохочуваннями. А друга причина і, можливо, основна, це та, що наш нарід в своїй масі не дуже то охочий до технічних наук. Ми більше любимо вивчати т. зв. гуманітарні науки: історію, літературу, музику тощо, а не "нудні": фізику, хемію, математику, техніку і т. д.

На жаль, ми не лише любимо співати й слухати пісню "дивлюсь я на небо та й думку гадаю: чому я не сокіл, чому не літаю..." а й часто підлягаємо її настроям у своєму житті. Замість того, щоб дивитись на небо, спостерігати рух небесних світил, відкривати закони

цих рухів, розгадувати побудову світу і стати добрим астрономом, або спостерігати, як літають соколи, і по аналогії з ними старатися дати нову конструкцію літака, і стати справжнім соколом, який мчить у повітрі зі швидкістю, що перевищує швидкість звуку, ми заповнюємо свою душу безнадійним сумом і безвихідним настроєм. На жаль, кажу, ми надзвичайно сантиментальні.

У зв'язку з цим, я пригадую такий випадок: Правління Південних залізниць у Харкові одного разу влаштувало щось на зразок курсів для підвищення кваліфікації своїх інженерів-залізничників, а мене теж впрохали викладати на цих курсах. Тут я зустрівся з інженерною верхівкою кількістю коло сорока чоловік, але серед них лише два чи три українці і то цілком зросійщені!

Думаю, що картина не була більше відрадною і по всіх залізницях України, по всіх копальнях, фабриках і заводах.

До того я добре знаю, що в Харківському університеті між 30-ма професорами математиками були лиш 4 українці. Приблизно на 20 професорів-фізиків був лиш один українець, а серед 10-ти професорів хеміків, здається, не було ні одного українця.

Тому, коли доводиться читати, тут на еміграції, писанину деяких наших писак про те, що коли повернемось до дому, то перш за все треба буде вигнати всю "кацапню" з України, то просто дивом дивуетесь з таких людей. Як ці люди не розуміють, що поза всякою політичною шкідливістю для української міжнародної опінії, такі ідеї є утопічні й смішні з практичної точки зору. Попереду ніж вислати "кацапів" з України, треба подбати про те, щоб було їх ким замінити, бо інженер — не кілок, який можна затесати за півгодини й забити в землю. Інженер потребує добрий десяток років на свою освіту, виховання й на освоєння виробничого процесу.

Ось капітальне питання, питання бути чи не бути Україні з незалежним господарством, економікою, індустрією й технікою і т. д., без яких взагалі не мислима ніяка самостійна держава. Це питання вимагає своєї розв'язки в першу чергу. Питання зовсім просте: як дати Україні інженерів, щоб поставити її на власні ноги?

Я хочу тут же зразу підкреслити, щоби не було непорозуміння, вагу й інших категорій освічених людей гуманітарного напрямку. Я вважаю, що й вони мають велике значіння в житті кожного народу, але я думаю, що Україна більше буде забезпечена істориками, мовознавця-

ми, композиторами тощо, ніж вона буде забезпечена інженерами. З фахівцями гуманітарних дисциплін у нас не буде катастроф, а з інженерами ця катастрофа уже є. Тому ми мусимо бити у дзвін про цю небезпеку, щоб "не проспівати Україну". Що ж ми мусимо робити?

Нам, старшим людям, трудно тут щось зарадити, але наша молодь має змогу і мусить запобігти цьому лихові. Наша молодь тут, за кордоном, і вдома мусить іти в індустріальні школи, мусить добувати технічну освіту. Особливо сьогодні, коли увесь світ стоїть перед новими великими проблемами, проблемами оволодіння атомовою енергією і проблемами перебудови всього господарства, техніки й економіки з точки зору нових вимог, ми, українці, не мусимо ставати осторонь і пасти задніх. Нам теж, як і кожному зрілому народові, потрібні хеміки, фізики, математики, гірники і т. д., і потрібні в необмеженій кількості.

Кожний, хто набуде таку освіту, стане більш цінним громадянином для тієї країни, в якій він живе й здобуде собі на все життя добру кар'єру, бо сьогодні інженерів не вистачає на всьому світі. Так, наприклад, цього року американські високі школи випустили 21.500 інженерів, а потрібно для американського господарства 37.000 випускників.

Щоби набутися якусь технічну освіту необов'язково треба ходити п'ять років до університету чи якогось коледжу. В Америці, і в кожній країні є різні вечірні школи при університетах і самостійно, де кожний, хто має бажання і змогу, одержить нову чи підвищить стару кваліфікацію. Для цього потрібні лише бажання, самоорганізованість і воля до корисної дії.

Отже, українська молодь, вперед за технічною освітою! Щастя вам Боже.

Наукове Товариство ім. Шевченка Сарсель — Нью Йорк видало цінну книгу ПАВЛА ЗАЙЦЕВА "ЖИТТЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" працю довголітніх дослідних студій, в якій зображена постать поета в усій його величчї й багатстві. Особливою прикметою книги є поєднання ґрунтового наукового опрацювання з легкою розповідною формою викладу. Читається її як повість.

Ціна: 5.00 дол.

Книгу висилаємо за попередньою вплатою у наших представників:

Play Store, 344 a Bathurst St. Toronto, Ont.

Lew Rudnyckyj, 343 Boyd Avenue, Winnipeg, Man.

Mykola Sus, 9647-109 Ave., Edmonton, Alta.

ФАРБИ

найліпшої якості знаних
фабрик GLIDDEN, O. P. W.

ТАПЕТИ

у великому виборі купите найліпше в українській крамниці

**METROPOLITAN
PAINT & WALLPAPER
CO.**

823 Dundas St. West,
Toronto, Ont. EM. 4-6597

Найвідживніший

і найдешевший харч — це

МОЛОКО

ТА МОЛОЧНІ

ПЕРЕТВОРИ!

Споживайте високовартісні
продукти єдиної української
молочарні

**ROGERS
DAIRY LTD.**

459 Rogers Rd., Toronto, Ont.
Phone: RO. 9-7193

ROMAN

988 QUEEN ST. WEST

ЄДИНА
УКРАЇНЬСЬКА ЦУКОРНЯ
В ТОРОНТО

Поручає:

- Коров'яї
 - Всі види тортів
 - Віденські штрудлі
 - Крайові маківники
 - Французькі тісточки
- та все на замовлення.

З ТАЄМНИЦЬ МИНУЛОЇ ВІЙНИ

ШІСТЬ --- ПРОТИ ІМПЕРІЇ

— Лейтенанте, ваша впертість ні до чого. Цим ви шкодите лише собі та вашим товаришам, за долю яких ви відповідаєте. Подумайте.

Голос капітана був спокійний, врівноважений, неначе перед ним стояв не полонений-саботажист, що десь там, у таємничих водах, заховав смертельну загрозу для лінкора (а, може, й для всієї британської імперії), а пустун-школяр, який, розбивши шибку, не хоче признатися, хоч про те вже давно відомо.

— Нам відомо, що в гавань проникли три "живі" торпеди, ведені вами, лейтенанте. Як офіцер, я відаю належне вашому спритові й героїзму, але... але ви мусите признати, що ваші зусилля звелись на нівець. Знайти торпеду й знешкодити її — тепер справа лише хвилин.

Капітан замовк, але безперестанні свистки і викрики команд, тупіт ніг, гуркіт електричних лебідок та тривожне виття сирен — усе говорило за те, що команда пробувала нащупати торпеду, пропускаючи лінву попід лінкор.

Полонений в душі посміхався. Те, що він не спромігся підтягнути торпеду, щоб прикріпити її безпосередньо під кілем, а мусів був залишити її на дні, під кораблем, тепер рятувало ситуацію.

— Ви полонений, і ви мусите примиритися з тим, що ваша місія не увінчалася успіхом. Ви вже нічим цьому не зарадите, лейтенанте... Але як провідник групи, ви відповідальні за долю товаришів, за їх добробут. Дома їх і вас чекають батьки, матері, сестри, жінки, діти, а може — наречені. Чи ви їх побачите — залежить від вас і тільки від вас, — продовжував капітан, втрачаючи врешті рівнодушність.

— Які кораблі намічено жертвами? Де прикріплено торпеди? Скільки їх?

Мовчати, тільки мовчати. Коли він сердиться, він не знає нічого — майже вголос подумав полонений. До вибуху залишилось яких двадцять хвилин. За свою торпеду він був певний. Вона лежала під кораблем і, навіть, коли б вони протягали кабель двадцять разів, там її вони не знайдуть. Лише, щоб не додумалися вивести корабель з молу. Але як з іншими?..

— Геть! Відведіть на саме дно! Хай згине, мов шур, від власної торпеди!

Це кричав капітан. Допит скінчився...

**

У тісній коморці трума було вогко і темно. Як у могилі. Та, власне, різниці й не було. Хіба та, що його поховано ще живим. Десь під ним лежали дві тони вибухового матеріалу, а стрілка годинникового запальника посувалася до точки, коли вибух стрясє стальним велетнем, ховаючи й його. Розум відмовлявся сприйняти всю безвихідність положення. Ризикувати життям у запалі змагу, в напрузі боротьби — це гра на високу ставку життя, це бравура дерзаючого духа. Але сидіти у вогкій темній норі ворожого корабля й чекати коли власноручно підсунена торпедка роздере панцерні плити лінкора, а з ними на атомний пил розпорозить і її господаря — це понад людські сили. Хотілося зірватися на ноги й бігти, бігти... Але бігти не було куди. Та й ніколи в його родині не було боягузів, не було й зрадників. Лише не думати про смерть...

За тиждень — Різдво. Вся родина збереться за святочно прибраним столом і лиш його місце залишиться порожнім... Порожнім назавжди...

Ще позавчора ранком він був з ними, коли раптом його викликано в спеціальний відділ військово-морського штабу. Його й п'ятьох інших офіцерів з відділу людських торпед зустрів особисто організатор і керівник цієї нової зброї, принц Б.

— Друзі мої, — привітав їх принц, — ваші подвиги безпаралельні. Те, що ви успішно затопили військові кораблі буквально на очах фортеці Гібральтару, те, що для вас не становило труднощів добратися вплам до берегів Іспанії, а далі через Францію знову вернутись до Італії — саме говорить про непереможність вашого роду зброї. Мені прикро, що обставини заставили мене так нагло обірвати заслужену вами різдвяну відпустку, але я особисто переконаний, що сьогоднішньої нагоди ми не матимемо ніколи.

Розвідка донесла, що в Олександрійській гавані знайшлися лінкори "Квін Єлізабет" та "Вілаен", літаконосець, танкери та ряд інших суден. Знищивши ці два лінкори і літаконосець ми знову станемо господарями нашого Середземного моря. І цього ніхто не доконає крім вас. Ви покликані стерти ганьбу Матапану і Таранто! За годину підводна лодка "Сцір", де ви знайдете все готовим для вас, залишить порт.

Проникнути в Олександрійську гавань вам буде дуже важко. Вона вагороджена сітками, пильно стережена й не виключене, що загороджувальні сіті знайдете навколо кожного корабля... Але тому я покликав саме вас, бо коли цього не зробите ви — не зробить ніхто!

До вашої диспозиції дано найкращі автоторпеди: радіус дії — 25 км., швидкість — 3 км на годину. Підводні костюми — з електричним ogrіванням, все передбачено і все взято під увагу. Підлодка залишить вас дві милі від гавані. Зриви усталено на шосту, так що ви матимете досить часу, щоб безпечно добратись до берега, де вам не важко буде загубитись серед олександрійських базарів, видаючи себе за французьких матросів. У ніч під Різдво, в бухті Привидів, вас чекатиме підлодка. Є якісь питання?

— Все ясне, — в один голос відгукнулись шість офіцерів.

— Щастя вам Боже. Що не сталося б — Італія вітатиме вас як героїв!

**

Занурені по шию у воду, шість відважних поволі, майже навімацки, просувались до цілі. Підлодка "Сцір" залишилась позаду й вони були, здавалось, самотні на цілий світ. На серці стало порожньо й моторошно. Вуха і очі напружені до краю. Шістка проти імперської флотії. Хто кого?

Час, здавалось, став, а простір розтягнувся в безконечність.

За підрахунками, вони вже мали підійти до гавані, а навколо лише море й ніч.

Аж раптом, спалах. Різкий тріскучий вибух. Пронизливий свист глибинної бомби. І другий вибух — глухий підводний... Знову і знову... вже без числа. Канонерки, неначе скажені пси, що зірвались з прив'язі, гасали по гавані, сіючи наосліп глибинними бомбами.

— Вилучить мотори!

З темряви ночі виринула тінь винищувача, — ще мить і вріжеться в невеличку флотилію.

— Під воду! — дав знак лейтенант.

Але й без того кожна з торпед критично дала нурка, каменем падаючи на дно. Десять. П'ятнадцять. Двадцять. Двадцять п'ять метрів. У вухах дзвенить, перед очима кольорові кола, але вони врятовані, — гвинт винищувача продзвенів над

головами. Невже їх присутність ви-
крита?.. Піднявшись на поверхню
вони не йняли віри своїм очам: ціла
гавань світилась вогнями. Два лан-
цюги буїв вели просто до гавані,
побіч спалахував і гас маяк.

З протилежного боку в гавань
входила валка алявських транспор-
товців.

— Ось воно що. На всякий випа-
док прочищували води від можли-
вих підлодок. Але такої блискучої
нагоди тяжко було навіть сподіва-
тись.

— Під прикриттям ворожих суден,
вперед, — вистукав команду на кон-
стантеті лейтенант.

Ризикуючи бути розчавленим, три
команди замішалися в саму гущу
конвою. Хвилі кидали ними як трі-
сочками, але кожний жив лише од-
ним: вперед, вперед.

Буї так само раптово згасли як і
загорілись. Все закуталось знову в
плахту темряви. Це їх вже не тур-
бувало. Три смертоносні "цигари"
погойдувались на хвилях гавані, в
тіні грізних лінкорів.

Збоку стояв інтернований фран-
цузький лінкор "Лотарінгія", Збоку
направо "Квін Елізабет", а в самім
куті "Вілаєн".

Невеличка флотилія розсипалась.
Кожний шукав намічену ціль. Лей-
тенант, все ще занурений по шию
в воду, скерував свою торпеду в
керунку гігантської маси сталі лін-
кора "Вілаєн". Коли вже можна бу-
ло розрізнити вартових на покладі,
торпеда занурилась.

— Нам, напевно, сьогодні везе,
все як на тарілці, — подумав, щоб
в слідувачу хвилину виляти себе
ва поспішність. З розгону торпеда
у щось вдарилась носом, ледве не
викинувши його і бортмеханіка з
мільних сидінь.

— Чергова сітка, — дослідивши,
відрапортував бортмеханік.

— Повний назад!

Гвинт забурлив, стрілка вольт-
метра небезпечно подалась наліво,
торпеда ні з місця.

— Може сітка получена з сиг-
нальним апаратом, — зауважив
бортмеханік.

— Про це ми швидко дізнаємось,
як почнуть падати глибинні бомби.

Все було тихо. З великим трудом
торпеду звільнено. Тикаючись, як
сліпе котеня, пробували проповзти
на череві попід сіткою, шукали щі-
лини, все намарно.

— Видути баластні камери!

Пробувати пересунутись понад
сіткою на відстані 50 метрів від лін-
кора, коли на покладі пильно чату-
ють вартові — це шал, але іншого
вибору не було. Шум працюючого
гвинта міг повернути увагу, тому
вирішено перетягнути самотужки.

— Ще цаль, ще сантиметр...

Торпеда заскрипіла, як старий тор-
моз і перевалялась на другу сторо-

ну сітки. Обидва зідхнули з полег-
шою, — ніхто нічого не помічав.
Раптом, ніс під гострим кутом пішов
під воду, керма повисла, як підстре-
лена птиця, залутавшись гвинтом в
тросах сітки.

— Щось мусимо робити і то
швидко, — щохвилини нас можуть
помітити.

— Видуть передню баластну ка-
меру, — кинув лейтенант, намагаю-
чись здати торпеду взад.

Але команди не почув ніхто: йо-
го супутник безслідно зник.

Вперше в душу починає закрада-
тись сумнів. "Сам нічого не вдіє.
Може лишити торпеду як є, і ряту-
ватись вплав до берега?"

— Ні, ніколи. Він захлинеється, а
свого доконає.

В роздертий дротом підводний ви-
ряд просочується вода. Тепер, коли
він залишився сам, зникла надія, що
йому вдасться зрушити цілу торпе-
ду. Залишається відмонтувати пе-
редню боеву частину і пробувати
підтягнути під лінкор.

Серце калатає як дзвін, в очах
темніє, а в боці починає нестерпно
колоти при кожному віддиху...

Ось і кіль корабля над ним. Те-
пер лише підтягнути і закріпити під
дном, але це вже понад його сили.

— Залишу на дні. Наставить го-
динниковий запальник. На шість.
Піт заливає окуляри, треба скинути
маску. Вода тиснеться в рот, ніс,
вуха, в голові туманиться, перед
очима плывуть круги... Ще мить,
пальці сковзають по німбі, здаєть-
ся стрілка на шістьці. Останнім зу-
силлям він скидає напіввиповнений
водою підводний виряд і кулею ви-
пливає на поверхню.

Цим разом це вже не була мер-
тва, оповита мороком ночі гавань.
Десятки прожекторів нишпорили по
чорній олійній поверхні бухти, пе-
ретворивши ніч у день. Строкіт ку-
леметних черг, свист глибинних
бомб у повітрі: і їх глухі розриви
під водою — не залишали сумніву,
що це вони були причиною цієї
ілюмінації.

Залишений юзеляж кермової час-
тини торпеди, що завис на тросах
сітки, став центром уваги кулеметів
з лінкора та найжаченого торпедами
катера, що вже гнався просто на пі-
дозрілий об'єкт, наставляючи дуло
бортової гарматки.

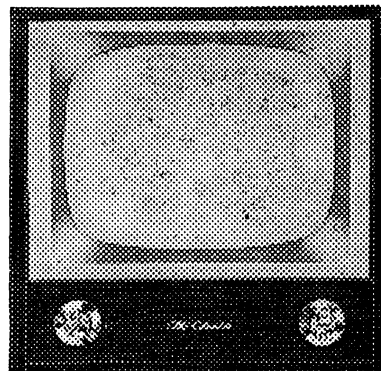
Ледви голова лейтенанта з'явилась
над водою, як навколо закипіло від
густого дощу куль.

Рятунку не було, та йому й бай-
дуже. Втома, непереборима втома
охопила все тіло. Не хотілося на-
віть протягнути руку, щоб притри-
матись за кант бую.

— Спати... спати...

Він чув як хтось підхопив за руку,
чув голоси, а потім все згубилось
в пелені туману...

BURLACOFF'S FURNITURE

- ЕЛЕКТРИЧНІ
І ГАЗОВІ КУХНІ
- ХОЛОДИЛЬНИКИ
- ПРАЛЬНІ МАШИНИ
- РАДІО
- ТЕЛЕВІЗІЙНІ АПАРАТИ

та інше

купите на дуже догідних
умовах у крамциці

BURLACOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST. WEST
TORONTO, ONT.

Tel.: EM. 8-6812

Нитку думок перервав раптовий струс вибуху. Лейтенант скочив на ноги.

— Перший вибух торпеди. Чия це? Слідуючої хвилини вибухне торпеда під ним. Нерви натяглись як струни, готові щохвилини тріснути.

Підбігши до сталених дверей, щотили забубнив кулаками:

— Хочу говорити з капітаном!..

Опинившись на покладі, він кинув через плече туди, де були звернені погляди всієї команди. На зарожевленім тлі нового дня, клублячи густим димом, важко осідав лінкор "Квін Елізабет".

Небезпека для нього особисто залишилась глибоко внизу, тут дихалось так легко і, навіть, усміх задоволення перебіг його обличчям.

— Це за Матапан.

Тепер лиш виграти час. Тут, на покладі, він має шанс на життя.

— Пане капітане, я маю вам щось сказати.

— Лише доречі. Коли і де вибухне слідуюча торпеда?

Лихоманково лейтенант шукав в своїй пам'яті, де наймовірніше можна було подати місце торпеди. Але мозок раптово був зовсім порожній.

— Пане капітане, тор---педа...

Черговий струс вибуху декілька сот метрів наліво заглушив його слова. З капітанської будки було видно, як танкер раптово розколовся надвое, щоб в слідуючу хвилину вибухнути стовпом полум'я. За мить ціла західня бухта перетворилась на суцільне море вогню.

— Тепер ви знаєте де була друга торпеда, — саркастично зауважив лейтенант, — а третьої немає, вона онде, зависла на ланцюгах...

— На дно трюма! — прокричав, багровіючи, капітан.

— Пане капітане, — пробував сперечатись. — Пане капітане...

Кремезний матрос намірився влучним "гаком" допомогти полоненому закрити його пельку і знайти дорогу до трюма, та його рука зависла в повітрі... Збиті з ніг третьою силою, і він, і полонений, качанями покотились під капітанський стіл. Неймовірний струс захитав лінкором, мов коробкою сірників. Як поранений велетень, лінкор дрижав усім корпусом, — це вода заливала топки. Пахаючи густими стовпами диму, лінкор тяжко осідав на дно, аж поки не вгруз у намул молу.

Лейтенантом теж трусило як в лихоманці, але це була лихоманка відпруги.

Він один, безборонний, всеж переможець...

— Італія господар Середземного моря.

Капітан підлодки "Сцїр" поклав лодку на дно, вичікуючи ранку. Ко-

ло шостої вся команда була на поготові.

— Піднять періскоп! На поверхню! — Загули компресори, ніс задержав угору і за бортом захлюпали хвили.

Вичікуючи, капітан вперся біноклем на південь, де незабаром обрієм мусять струснути вибухи торпед.

— Ворожа валка зі сходу, — доклав обсерватор.

Сирена розрізала повітря. За пів хвилини палуба спорожніла.

— Замкнуті люк! Під воду! Вилучить мотори!

— Винищувачі зближаються в нашім керунку, — інформували підслухувачі.

Десь поодаль почали рватись глибинні бомби, — очевидно натрапили на слід якоїсь підлодки...

Потім важкий вибух, — це вже торпеда. Знову глибинні бомби, ще один тяжкий струс — двобій розгорався не на жарт, але "Сцїр" мав інше завдання і мусів каменем лежати на ґрунті прибережної мілини.

Тяжкий вибух аж загойдав підлодкою; може це наші торпеди розправляються в Олександрійській гавані? Але ось знову серія глибинних вибухів.

— Ні, це все ще боротьба конвою і вовчої тичні підлодок.

Бій точився до ранку, коли підлодка змогла піднятись — кругом було тихо.

— Що сталося з людськими торпедами. Виконали місію успішно, чи згнули, як герої? Залога підлодки "Сцїр" — не знала.

Італійський літак пробував пробратись в Олександрійську гавань, але перехресний вогонь з лінкорів заставив вернутись з нічим.

Доклад був невтішний: Лінкори, мабуть, неушкоджені й далі зали-

Віталій Бендер

МАРШ МОЛОДОСТІ

роман у 2-ох томах

Цей взятий з життя українського вояцтва роман — це прегарний опис переходу Спеціальної Сотні 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії, після закінчення 2-ої Світової війни, через югославську територію, зайняту тітовцями та більшовиками — до вільної, італійської землі. Роман сповнений силної волі, мужности, любови і ніжности.

Кожний повинен мати цей роман у своїй книгозбірні!

Роман має (оба томи разом) 324 ст., коштує тільки \$2.00.

Замовлення просимо слати на адресу:

Mr. I. DUBYLKO,
191 Lippincott St.,
Toronto, Ont. Canada.

шаються на причалі. Авіоматка очевидно вийшла була в море ще до операції, бо її відкрито на півдорозі до Мальти. Єдино знищеним оказався танкер.

В ніч під Різдво підлодка "Сцїр" намарно години чекала в бухті Привидів. З спеціальної команди живих торпед ніхто не з'явився.

— Операція не увінчалась успіхом, — доклали принцові.

Лише шість полонених та англійська команда знали про дійсний стан лінкорів.

— Тепер наша фльота без пострілу може зайняти любую точку на Середземнім морі, можливо, навіть, Гібральтар, — потішали себе полонені з спецкоманди.

Але дні йшли, а шістка намарно чекала побачити на обрії італійську фльоту, що мала б розстріляти приковані до ґрунту лінкори, як качок.

Їм не було відомо, що італійський штаб вважав їх місію невдалою, а їх всіх знищеними.

Найбільша перемога була нерозумно змарнована.

...Полонена італійська команда "живих торпед" кінчала війну по боці аліантів.

Юрій Март

СВОБОДА ВИБОРУ...

(Закінч. зі стор. 13-ої)

світі?" Тоталізм трубить на всі боки святість нації, суспільства, а потайки нищить націю і суспільство заради кількох самозваних "вождів" — демократія ж, порівнюючи, тихо й уперто працює для розвитку людини. Час від часу демократія терпить поразки; завжди нарікають на неї то одні, то другі; одним здається, що цей розвиток іде занадто помалу, другим, — що занадто швидко; майже завжди дискусія над великою метою заглушена повсякденними сварками: хто має платити податки і скільки, як голосував той чи інший посол ітд. Але якщо наше вухо ще не є на стільки чутке, щоб зпоміж цієї какофонії буденної демократичної політики схопити величну тему розвитку людства, це ще не значить, що демократія "німа", без змісту; що вільно нам бігти за могутнім, але яким же одноманітним бубном тоталізму! Треба ще раз насторожити вуха і самому включитися до демократичної оркестри.

С. РИНДИК

ОКСАНА Й БЕАТРИЧЕ

Ой покину я, музо, покину
 Солов'їв і червону калину
 І про ту чернобрівку Оксану
 Гомоніти пісні перестану.
 На Європу, психічну Європу
 Я спрямую ходу легкостопу
 І свій хист і снагу молоду
 У велике письменство вкладу.
 Прощавайте, черешні і вишні,
 Огірочки і сало колишне,
 І до сала чарки безнастанні,
 І духмяні борщі на сметані.
 Прощавайте! Нехай реалісти
 Зістаються вас пити і їсти
 І співати про вас навісні,
 Некультурні і дикі пісні.
 Я рушаю у далечі сині
 Там засяду в старому касині
 І змалою омріяні стрічі
 Із тобою, моя Беатріче.
 І дивитимусь п'яний сторадо
 До безбрових очей твоїх, Ладо,
 І з тобою, солодка, удвох
 Розпочну найславнішу з епох.
 Бо тоді в поетичному русі
 Вознесеться, мов шпиль на Ельбрусі,
 До космічних хоралів надхнена
 Українська нова кантилена
 І постане письменство велике,
 І на всі європейські мови
 Аж за синій Атлант-океан
 Перекаже його драгоман.
 І негайно у коло велике
 Заберуть нас культурні мови
 І воскликнуть: "Евіва! Осанна!"
 Що ж до фраса сердешна Оксана!
 Хай живе Беатріче безброва —
 Джерело ірреального слова
 І моїх вогнекрилих стремлінь!
 А Оксані сердешній — амінь!

Мих. ОРЕСТ

* * *

Я згадую дім старовинний
 В країні любови гостинний
 І парк, і тополі старі
 Круг нього на тихій горі.

Я згадую сад тріумфальний;
 Дозвілля моє безпечальне
 В тім саді, притулку відрод,
 Чинило свій мудрий обряд.

Там, подруго світла, з тобою
 Впивав я меди супокою, —
 Але, коли день западав,
 Нас голос далекости звав

За межі деревесного храму;
 Обтяжена вітами брама —
 Спокійна, ясна, без окрас —
 На поле виводила нас.

Покоїлись доли шавліїні,
 На обрії піски біблійні
 Жовтіли; близька небесам,
 Ріка розливалася там.

А заходу благосне тління
 Будило по горах томління;
 На злотний дивилась ти шлях —
 І слюзи сіяли в очах.

3 РЕЗОЛЮЦІЙ П'ЯТОГО ЮВІЛЕЙНОГО З'ІЗДУ ОДУМ В США.

Учасники П'ятого Ювілейного З'їзду відзначають, що Українська Демократична Молодь, об'єднана в своїй організації, яка святкує п'ятиліття свого існування, перебуваючи на вигнанні в країнах вільного світу, постійно намагається бути виразником бажань і цілей боротьби своїх братів і сестер на рідних землях. Одночасно Українська Демократична Молодь у вільному світі пильно слідкує за всіма процесами вияву національної душі молоді в Україні. Вона стверджує з почуттям гордості, що не зважаючи на всеподавляючий утиск окупантського тоталітаризму, єдино бажаним і єдино існуючим у свідомості українського народу на Батьківщині є наш спільний ідеал свободолобної, справедливої і послідовної демократії.

Відзначаючи п'ятиліття існування ОДУМ в США, Ювілейний З'їзд стверджує, що розбудована в світове Об'єднання Української Демократичної Молоді наша Організація послідовно здійснювала поста-

нови Першого Установчого З'їзду і стала наочним зразком для української демократичної молоді в інших країнах, а також здобула прихильність молоді інших світоглядних формацій, яка виявляє бажання влитись в нашу організацію.

П'ятий Ювілейний З'їзд ОДУМ сердечно вітає ініціативу "Акції Молодих" в напрямку затіснення ділових і організаційних зв'язків.

П'ятий Ювілейний З'їзд ОДУМ з приємністю стверджує організаційний розріст і розвиток нашого Об'єднання, зокрема ж щиро підтримує і закликає до дальшої розбудови Юнацький Улад — "Юний ОДУМ".

П'ятий Ювілейний З'їзд відзначає безкорисну діяльність наших мистців, що доклали своїх зусиль до створення Прапора, Відзнаки, Гімну ОДУМ, Маршу ОДУМ і Маршу Юного Одумівця і висловлює їм щиро подяку і рівно ж надає їм звання ПОЧЕСНИХ Членів ОДУМ.

УКРАЇНСЬКА ТЕКСТИЛЬНА КРАМНИЦЯ

STYLETEX

555 Queen St. W. — Toronto, Ont. — Tel.: EM. 6-0934.

висилає

ГВАРАНТОВАНІ ПАЧКИ

В УСІ ЄВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ.

Якщо бажаєте допомогти своїм рідним та знайомим, залишеним у Ріднім Краю, то звертайтеся до **одинокій української фірми**, яка **гварантує** за доручення посилки в цілості, а в доказ одержання посилки, буде доручена Вам поштова посвідка відбору із власноручним підписом відборця. В противнім випадку звертаємо клієнтові вплачену ним готівку. МИТО та всякі інші оплати є вчислені в ціну висиланого товару, так що відборці в краю взагалі нічого не платять при відборі пачки.

За точними інформаціями звертайтеся до:

УКРАЇНСЬКОЇ ТЕКСТИЛЬНОЇ КРАМНИЦІ СТАЄЛТЕКС

555 Квін Стріт Вест (біля Денісон Аве.) — Тел. EM. 6-0934

С В І Т З А М І С Я Ц Ї

ЖЕНЕВА:

"З цього пропаганди не зроблять!"

Женевський дух помер у Женеві. І добре зробив, що помер. Останній цвях у його домовину вбив американський міністр закордонних справ Даллес. Як відомо, на першій конференції, яка той "дух" породила, фотографі мали неабияке жниво. Айзенгавер, Іден, Фор, Булганін і Хрущов позували їм з усміхненими "мінами" вдень і вночі. Ці широко розповсюджені в країнах "народних демократій" фота говорили по-неволеним народам: не надійтеся на визволення. Захід вас знову продає. Терпіть і миріться з дійсністю.

Підчас останньої конференції міністрів закордонних справ було інакше. Фотографи даремно бігали вдень і вночі за Даллесом й просили, щоб став до спільної знімки з Молотовом. Даллес категорично відмовлявся. Врешті, на прощальному бенкеті у швейцарського президента, вдалось таки Молотову зловити Даллеса. З широчезною усмішкою й з келихом шампанського у лівій руці, советський міністр закордонних справ простягає свою праву руку Даллесу. Камери цокнули й... **єдина** спільна знімка з другої женеvської конференції з'явилась у деяких західних журналах. Побачивши її, Даллес сказав: "З цього комуністи пропаганди не зроблять. Я тут виглядаю так, немов би випив літру пилу!"

ЯПОНІЯ:

Герої з вчорашнього світу

В індонезійських джунглях та філіпінських горах досі "тримають позиції" тисячі японських вояків, які не знають, що друга світова війна закінчилась десять років тому. При зустрічі з місцевою поліцією вони піддаються здебільш без бою. Але не всі. Багато кінчають самогубством. Перед кількома днями стався знову такий випадок. Одинадцять років чекав матрос Кіношіта (який врятувався в 1944 року з затопленого корабля) наближення переможної японської флотії. Але натрапив на філіпінську поліцію. "Коли відрубаете мені голову?" — запитав він. Дізнавшись ж, що голови йому не відрубують, лиш відішлють його до Японії — Кіношіта з сорому відібрав собі життя.

ІНДІЯ:

Продавці комунізму

Найбільш невдоволеними візитом Хрущова й Булганіна в Індії були

святі індійські корови. Вперше в історії їх позгнали з міських вулиць, якими їздили парадно советські продавці комунізму й позамикали в глухих перевулках. Гінду-си ж, навпаки, цією візитом були дуже вдоволені. Це ж уперше в історії провідники великої чужої держави одверто підлабузювалися відсталій Індії й розхвалювали її неvтралістичну політику. Тяжко сказати, що криється за цим голосним прийняттям, яке влаштував прем'єр міністер Неру своїм кремлівським гостям. Найправдоподібніше — Неру в той спосіб бажав пимститися на західних політиках за те, що вони його не розуміють і недоцінюють. Так, чи інакше, а бучна візита Хрущова й Булганіна в Індії та Бурмі переконала кожного в таких трьох речах: 1) 400 мільйонна Індія — це зовсім окремий світ, з такою ж вірою в свою всесвітню місію, як віра Вашингтону чи Москви. 2) Відсталі країни Азії і Африки, позбавлені власних капіталів та індустрії, зразок для свого розвитку бачуть радше в Москві, ніж на Заході. 3) Невтралістичну поставу якоїсь країни можна так само добре використати, як поставу прозахідну чи прокомуністичну, коли є кому над цим думати і відповідно діяти. Для Заходу висновок з цього мусить бути такий: казкові суми грошей, що їх Захід вкладає в розбудову економіки азійських і африканських країн, мусять розподілятися інакше, ніж розподілялися досі. Половина цих сум повинна йти на реальну допомогу, але друга половина мусить розтратитися на відповідну пропаганду. Недавно Канада подарувала Індії атомовий реактор вартістю кільканадцять мільйонів доларів. Але даремно індійські репортери домагалися від канадських урядових агенцій будьяких кліше, зв'язаних з цією подією. Жодних кліше не було. Другий випадок: у Бомбаї відбувається зараз всєіндійська агрикультурна виставка. У переповнених вищерть відвідувачами дорогих комуністичних павільйонах можна побачити все, чим тільки спроможні похвалитися СС-СР, Чехословаччина, Польща та інші советські країни. В той час провізоричні американські павільйони на виставці світять пусткою. Нечисленним відвідувачам вони говорять: "Америка вважає індійців поганими й бідними покупцями, тому наші експонати на виставці також погані і бідні". І це діється в час, коли мільярди американських доларів вкладені в розбудову індійських гідро-електростанцій, сталевих та

текстильної індустрії і т. п.

Коли західні країни мають фонди на "юшку", мусять знайти їх і на "петрушку". Добра пропаганда для відсталих народів важливіша не раз як добрий харч.

УКРАЇНА:

УНРадо посилює діяльність

У кінці листопаду відбулося в Мюнхені спільне засідання Президії і Виконного Органу Української Національної Ради, присвячене актуальним питанням зовнішньої і внутрішньої української політики. Незвичайно цікаву доповідь про діяльність ВО УНРади і про положення українського народу на Батьківщині склав заступник голови Виконного Органу інж. С. Довгаль. На протязі довгого часу це була чи не перша доповідь видатного нашого політика, оперта на актуальних фактах, а не на загальних патріотичних фразах. Ця доповідь, а також недавно видана прекрасна брошура ред. Михайла Добрянського про "Питання кризи в Державному Центрі УНР", є найкращим доказом того, що ВО УНРади в останніх часах працює більше й успішніше, ніж цього можна було сподіватися. Рекомендуємо прочитати обидва видання всім, у кого надломилася віра у наш демократичний провід.

СССР:

На Сході без змін...

Підчас гостювань Хрущова і Булганіна в Індії, хтось розпорядився розстріляти п'ятьох грузинських співробітників Берії з колишнього НКВД. Між іншими фантастичними закидами їх обвинувачено також у збиранні для Берії матеріалів, що допомогли таємно ліквідувати одного з кремлівських ватажків, а саме С. Орджонікідзе в 1936 році.

Усім відомо, що в 1936 році НКВД очолював не Берія, а Єжов. Також прилюдно таємницею є факт, що член політбюро і нарком тяжкої індустрії С. Орджонікідзе був ліквідований не маленьким у той час Берієм й навіть не Єжовим, а "великим" Сталіном.

Можливо, що Орджонікідзе заслуговував бути ліквідованим, так як і Берія та його співробітники. Важне, однак, не те. Важне те, що як довго комуністичні можновладці застосовують неморальні й просто брехливі методи в поборюванні своїх же партійних колегів, так довго нема найменших підстав говорити про якісь зміни до кращого в СССР.

Підчас прийняття в столиці Бурми, Микита Хрущов виголосив промову, в якій м. ін. сказав: "Росія ніколи проти Англії не воювала. Зате Англія атакувала Росію і при старому режимі, і в епоху советської влади. Досить згадати кримську кампанію й облогу Севастополя. Ми, росіяни, в той час не запрошували англійців у Крим..." У бурманській пресі не знайшлося ні одного відважного журналіста, який запитав би Хрущова — хто ж запрошував будьколи у Крим... росіян?

КАНАДА:

Дві методи протесту

Візита московської "церковної делегації" була найбільшою подією для тихої спокійної Канади в місяці грудні. Не зважаючи на виразну заборону канадського уряду влаштовувати всякі голосні протестні акції проти советських "гостей" — на монреальському аеродромі зібралася понад сотня українських і квебекських ветеранів, які ще за годину до приїзду советських "церковних достойників" тикали кожному стрічному протисовєтські летючки та вигукували протисовєтські гасла. Висівших з літака достойників, канадська поліція вивезла з аеродрому іншим шляхом і на цьому "голосна" демонстрація силою факту закінчилась.

Інакше було в Торонті. Ніяких голосних демонстрацій тут ніхто не влаштовував. Українська Православна Церква повідомила торонтонську пресу, що з советською "церковною" делегацією не хоче мати нічого спільного й це повідомлення місцеві щоденники надрукували. Українська Католицька дієцезія уповноважила оо. П. Хомина і В. Дрібненького звернутись листом до Юнайтед Черч оф Канада (яка запросила советську делегацію до Канади), з проханням влаштувати побачення з архієпископом Борисом у справі долі засланих до Сибіру українських католицьких Владик. Прочитавши цього листа архієпископ Борис негайно "захворів", приобіцявши однак канадцам порушити справу засланих українських Владик на Соборі російської православної церкви в Москві. Не важно як арх. Борис цю справу порушить і які будуть наслідки. Важно, що він був змушений "захворіти" й про цю історію широко писала вся торонтонська преса, описуючи й те, як один з членів "церковної делегації", а саме ректор московської теологічної семінарії Конст. Ружицький, ліквідував Українську Католицьку Церкву в Галичині.

І мимоволі насувається висновок: якщо б наші провідні діячі тратили

менше часу на влаштовування непулярних на Заході вуличних демонстрацій та академій, а присвятилися більше індивідуальним дипломатичним акціям — наскільки більшими були б наші успіхи на міжнародному форумі.

ЕСПАНИЯ:

Хозе Ортега і Гассет — помер

Даремно чекали ми більше місяця в надії, що українська демократична преса виправить кривду, заподіану найбільшому еспанцеві наших днів. Цього не сталося. Наші публіцисти вважали славетного філософа Хозе Ортега і Гассет фашистом за його життя, не змінили цієї хибної думки й після його смерті.

Причина цього дивогляду ясна: твори великого філософа знали в нас тільки з "куцих" цитат Дмитра Донцова й на цій хиткій підставі робили недозволені висновки. Гарячу тугу полум'яного республіканця й демократа за справжньою елітою — вважали фашизмом, а його часто цитовану але мало в нас читану книгу "Повстання мас" ставили поруч "Майн кампф" Адольфа Гітлера. Це тим дивніше, що Хозе Ортега і Гассет ніколи не служив ні словом, ні ділом еспанській фашистській Фаланзі. З приходом до влади в Еспанії ген. Франко, Ортега і Гассет вийшов на еміграцію й дев'ять років жив у Франції, Аргентині та Португалії. Затуживши за батьківщиною, він у 1945 році повернувся до Мадриду але на службу режимові не став. "Я перебуваю тут, але я не існую тут. Я не бажаю брати участь у будьчому" — говорив він часто. Друзі пропонували йому вернутися на катедру філософії при Мадридському університеті, де він викладав до вибуху громадянської війни. Ортега і Гассет відмовився: "В часи політичних пасій — обов'язок інтелектуала мовчати, бо в такі часи треба брехати, а інтелектуал не має права на брехню"... Він не брехав, але його темперамент не дозволяв йому й мовчати.

Ортега і Гассет залишив нам низку глибоких філософічних праць, в яких виступає проти людської обмеженості, проти всякого фальшу, в тому числі й фальшу "демократичного", якого не бракує деяким сучасним провідникам. Помер від хвороби рака у 72 році свого бурхливого життя.

"Молода Україна" повинна познайомити читачів з важливішими думками цього видатного філософа-практика й тим самим направити заподіану йому кривду.

BATHURST HARDWARE

УКРАЇНСЬКИЙ ЗАЛІЗНИЙ СКЛЕП І СЛЮСАРНЯ

Склад фарб, замків та виріб
різномірних ключів.

ІВ. ЛІЛІЩАК

344 Bathurst St.

Tel.: EM. 3-4884

342 Bathurst St., Toronto, Ont.

"МАК" — FLORIST

- Весільні букети
- Вазони
- Вінки

та всякі квіти для різних нагод.

Відвідайте нашу українську
крамницю!

Tel. EM. 3-7609 або WA. 1-4581

Лікар - дентист

Д-р Е. ВАХНА

386 Bathurst Street, Toronto

Приймає в год. 10-12, 2-6 та
7-9 веч. у понеділки й четверги.

Тел. EM. 4-6515

ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТОВІ,
ГОЛОВНИМ УПРАВАМ ТА ФІЛІЯМ
ОДУМ-у І ВСІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МО-
ЛОДІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

Головна Управа ОДУМ Канади

ФРАНЦІЯ:

Хворий чоловік Європи

Двадцять вісім французьких партій гарячково готуються до виборів, які — на думку експертів — будуть нездатні покращити стан "хворого чоловіка Європи". Як відомо, дотеперішній французький парламент був паралізований чотирма протилежними силами, які мали у парламенті майже однакову кількість голосів. Це були: де голісти, християнські демократи, соціалісти і комуністи. У нових виборах розв'язана раніше вже партія ген. Де Голя участі не братиме. Проте три останні бльоки залишаються й далі.

Християнським демократам (разом з правими радикалами Є. Фора та незалежниками А. Піне) пророкують у виборах найбільше мандатів (біля 250); Республіканському Фронтові П'єра Мендес-Франс'а (разом з соціал-демократами) пророкують 150 мандатів та комуністам — 120. Якщо ці пророцтва здійсняться, то в новому 622-членному французькому парламенті жодний бльок не матиме абсолютної більшості й майбутні французькі уряди падатимуть так скоро, як і минулі.

Якщо б найрухливішому й найздібнішому політику — сучасної Франції П'єрові Мендес-Франсові вдалось здобути у виборах абсолютну більшість голосів — це було б політичне чудо у яке й він сам не вірить.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ:

Граф Етлі і Сір Вінстон

Мабуть лиш у Великобританії лідери політичних партій готують собі заздалегідь своїх наступників і відходять від проводу добровільно, коли почуються вперше старими. Так на весні цього року відійшов від керівництва консервативної партії її довголітній лідер Сір Вінстон Черчіль, а в грудні зрезигнував з головства у соціалістичній Партії Праці 72-річний Климент Етлі.

Коли негайно після резигнації наділено соціаліста Етлі титулом графа, — Вінстон Черчіль підійшов до нього з побажаннями.

— Ну, Климе, дякувати Богу, ти мав настільки сенсу, щоб зрезигнувати. Не пожалієш цього, — сказав Черчіль, простягаючи руку своєму давньому противникові.

— І не жалію. Це ж уперше за останні 32 роки я почуваюся цілковито безвідповідальним, — відповів з цим же гумором граф Етлі.

Його наступником на посту лідера британської Партії Праці став молодий і енергійний Г. Гайтскіл. Кажуть, що він скоро ліквідує ліву опозицію А. Бевана, або будемо свідками розколу Британської Партії Праці на "менш" і "більш" соціалістичну.

М. Д.

3 МИСТЕЦТВА:

"КОМЕДІ ФРАНСЕЗ" І МОЛЬ'ЄР В НЬЮ ЙОРКУ

Однієї неділі, перелистовуючи грубезну "Нью Йорк Таймс", я несподівано натрапив на велике оголошення: "Згідно з умовою з Урядом Французької Республіки, С. Гюрок має за шану представити КОМЕДІ ФРАНСЕЗ... в Нью Йорку... обмежена гастроль... В програмі: комедія-балет Моль'єра "Le bourgeois gentilhomme" (Міщанин з аристократичними амбіціями); "Arlequin poli par l'amour" (Любов учить арлекена) і "Le jeu de l'amour et du hasard" (Гра любові і щастя) Маріво; комедія Бомарше "Севільський цирульник" і "Un Caprice" де Мюссе..." Далі я й не читав. "Комеді Франсез" — французький національний театр — була мені відома із захоплених оцінок усіх любителів театрального мистецтва, що бачили її витончені постановки в Парижі. Уже роками я мріяв про те, що колись поїду до гарної столиці Франції, гляну одним оком на Арк де Тріумф, прижмурую друге в Мулен Руж; повештаюся трохи по Монмартру, походжу по залах Лювру; і на кінець, перед самим від'їздом, піду на величаву прем'єру в Комеді Франсез. Коли це світової слави Комеді Франсез приїждить в гості до нас, до Нью Йорку!..

Нетерпляче чекав я дня, коли ставитимуть п'єсу Моль'єра: неперевершеного автора серйозних комедій, напр., "Тартюф" і "Мізантроп", кумедних комедій, напр., "Удає з себе хворого", і комедій сатиричних, до яких належить наш "Міщанин з аристократичними амбіціями". Американська преса подає цікаву всячину з історії цього театру. "Комеді Франсез" постала з наказу "короля сонця" — Люї XIV — в 1680 р. Але властивим її батьком був таки сам Мольєр. В 1658 році Мольєр приїхав до Парижу і незабаром заложив свій власний театр, для якого він писав свої безсмертні комедії. Він же і грав у ньому в різних ролях, подібно, як Шекспір у Лондоні. Найкращий — і останній — виступ Мольєра був 15 січня 1673. Мольєр якраз грав головну роль в "Удає з себе хворого", коли нагло почав сильно кашляти. Сидячи у великому шкіряному фотелі, він зробив вигляд, що кашель належить до його ролі, і не перестав грати далі, навіть тоді, коли кашель перейшов у внутрішнє розлиття крові. Допіру потім глядачі зрозуміли, що це була не гра: Мольєр закінчив свій виступ і помер швидко після останньої занавіси.

Щороку Комеді Франсез вшановує пам'ять свого засновника: 15 січня кожного року виносять на сцену той самий фотель, в якому помер Мольєр, і кругом нього стають усі артисти французького національного театру, одягнені в костюми з різних п'єс Мольєра.

Підчас своєї довгої історії Комеді Франсез пережила чимало. Раз частина артистів чуть-чуть не попала під гільйотину. Трапилося це очевидно підчас Французької Революції. Спершу компанія пішла на компроміс і друкувала на своїх програмах: "Театр Нації — Артисти Короля". Але незабаром "ліві" артисти відкололися, перейшли на другий кінець міста і заклали там свій революційний театр. "Праві" ж залишилися на старому місці, подали відокремленців до суду за зламання договору й почали висміювати на сцені революційних божків Робесп'єра і Марата. Після двох повних років революційному урядові таки урвався терпець і він наказав усіх артистів заарештувати. Кпини довели б до гільйотини, якщо б секретар Комітету Публічної Безпеки, який дуже любив театр, потайки не спалив доказів проти відважних артистів. Комітет таким чином було позбавлено формальної підстави для присуду, прокурор махнув рукою, і артистів випустили на волю.

В минулому столітті в Комедії грали найбільші артисти французького театру: Марс, Рашель і — на початку цього століття — "божественна" Сара Бернар. Зі школи Комедії вийшли такі майстри сцени як напр. Жуве і Барро...

Нарешті прийшов назначений день. Коло театру на Бродвей натовп, приходять все більше і більше людей. Кілька модно одягнених франтів, здебільша жінки і дівчата. Багато молодих студенток і гімназисток. Під пахою у мене томик Мольєра: на всякий випадок — давно ж бо я вчив французьку мову... Займаємо місця... Починається овертюра...

Музика делікатна, граціозна, може навіть трохи манірна. Відчувається, що це музика королівського двору 17 століття. Кажуть, що Мольєр написав "Міщанина з аристократичними амбіціями" на замовлення короля, якому захотілося за одним разом побачити і добру комедію і "турецький балет". Підноситься занавіс. Розкішна, ясна і простора декорація. Чудові костюми. Гра артистів витончена аж до найменшої деталі: виразна дикція, жива міміка, точно обраховані рухи у всіх акторів. Нарікаю на себе, що краще не вивчив мову. Але, мимоволі, майстерна в'язанка комедії з балетом і співами буквально втягає мене в дію — боюся відвернути очі

зі сцени хоч на секунду, щоб не пропустити жадного руху. — Що, вже перерва, вже кінець третього акту? Не може бути: та ж не проминуло всього пів години!

Герой твору багатий і смішний купець, який хоче пробитися в аристократію. Згідно з ідеями Франції 17 ст. він — парвеню. Але автор надав йому і добрі риси; і Люї Сенє виконує його ролю так, що він виходить рідко серйозний, здебільша смішний, але завжди симпатичний. До серйозних моментів належить сцена, в якій месє Журден відмовляє руку своєї дочки молодому Клеонт, бо він не аристократ. Він хоче її зробити маркізою. Коли його жінка йому докоряє, не будь, мовляв, дурний і упертий: і ти не виводиш свого роду від святих Людвиків, він її відповідає: тільки малі духом хочуть назавжди сидіти на низькому щаблі (акт 3, сц. 12). Але, в загальному, комедія повна сміху. Дія ж кінчається тим, що переодягнений по-турецькому месє Журден заявляє "синові турецького султана", Клеонтові: "Віддаю вам заміж свою дочку Люсіль, а — звертаючись до публіки в залі — свою жінку тому, хто її захоче!" На закінчення ж цього репортажу, давайте, послухаємо, що наш симпатичний буржуа вивчає на лекції філософії. Вчений магістер поясняє йому: "Все те, що не є прозою, є вірш; а все те, що не є віршем, є проза."

М. ЖУРДЕН: "А що це є, коли люди говорять?"

УЧИТЕЛЬ ФІЛОСОФІЇ: "Проза."

— Що?! Значить, коли я кажу: Миколино, ану принеси мені мої капці і дай мені мій нічний очіпок, — це проза?

— Так, пане.

— Боже мій! Значить, я вже більше сорока літ говорю прозою; а я цього зовсім не знав! (акт 2, сц. 6).

Я. Б.

**

Віденська опера. На початку листопаду Відень ще раз став на хвилину "столицею Європи". У відновленому після воєнних пошкоджень славнозвісному будинкові Віденської Опери йшла прем'єра Бетовена "Фідельо". На прем'єру з'їхалась аристократична "сметанка" цілого світу. Були гості з Індії, Австралії, Південної Америки, Японії. Навіть московську еліту репрезентував відомий композитор Шостакович. Квитки на прем'єру пішли, звичайно, на чорний ринок. Там набували їх по 200, 500 і 800 доларів за штуку. Значить мистецтво все ще живе. Живуть і його фанатики.

3 ЛІТЕРАТУРИ:

Зрозуміти мову сучасних науковців звичайній людині незвичайно тяжко, а то й неможливо. Функцію зв'язку між науковцями та звичайними людьми перебрали на себе популяризатори: учителі та редактори.

Редактори журналу "Лайф" зробили велику прислугу науці й людям, видавши окремою книгою серію популярних наукових статей про те, що усчасна наука знає про землю і всесвіт.

The World We Live In (так називається ця книга) має всі дані стати черговим "бестселлером". Властиво, книга вже ним стала, розійшовшись за короткий час у 500.000 примірників не дивлячись на порівняно високу ціну (\$13.50).

**

Сьомий роман Гемінґвея. Лавреат нобелівської премії Ернст Гемінґвей, який поволі заліковує рани, заподіяні йому підчас летунської катастрофи у Східній Африці 1954 року, — кінчає зараз на своїй гаванській фермі сьомий роман. Рукопис доведений вже до 670-ої сторінки й до лютого роман повинен бути закінчений але його назви ніхто, крім автора, досі не знає.

**

Реабілітація Достоевського. Від 1930 року більшість творів великого російського письменника Федора Достоевського була під советами заборонена. Коли вірити советській пресі, то з новим роком ця заборона буде знята. Десятитомове видання творів Ф. Достоевського готується до друку в Москві. Треба однак сумніватися чи будуть видруковані ті твори Достоевського, в яких автор передбачав у досить темних фарбах прихід до влади комуністів.

**

А. Швайцер знову відзначений. Відомий філософ Альберт Швайцер, якому в цьому році сповнилося 80 років життя, відбув недавно турне по Європі. Вертаючись до свого шпиталю в африканські джунглі, він по дорозі заїхав до Лондону, де королева Єлисавета II вручила йому відзнаку Ордену Заслужених. Раніше цю відзнаку дістав з чужинців тільки Двайт Айзенгавер.

**

Помер Даль Карнегі. У листопаді помер у Нью Йорку автор славнозвісної книжки "Як здобути приятелів і вплив. Як перестати журитись й почати жити", — Даль Карнегі. Його книжку перекладено на тридцять чужих мов. Саме англomовне видання розійшлося накладом у п'ять мільйонів примірників й попит на книжку постійно триває.

**

Цьогорічні лавреати Нобля. Цьогорічні премії Нобля в ділянці фізики й хемії розділено між трьох американських науковців. Нагородами дістали: д-р В. ду Вінґо, д-р Полікарп Куш та д-р В. Ламб за дослідни в галузі атомової енергії.

Премію в ділянці літератури призначено ісландському письменникові Г. К. Лякснесові, твори якого українцям мабуть невідомі зовсім.

**

Смерть лавреатів. 14 листопада 1955 померли від удару серця два видатні американські інтелектуалісти: лавреат Пуліцера, письменник і публіцист **Бернард де Вото** та чотирікратний лавреат Пуліцера драматург і фільмовий сценарист **Роберт Шервуд**. Останньою працею Роберта Шервуда є сценарій на твір Льва Толстого "Війна і мир".

**

Муринська преса в США. В Америці виходить кілька десятків різних муринських часописів та журналів, які серйозно занепокоєні своїм майбутнім. Справа в тому, що тираж муринської преси в США зменшився за останні два-три роки більш як на половину. Деякі видавництва — в тому числі й одне з найбільших "Наш Світ" — в кінці 1955 року збанкрутували. Цю кризу, що виявилась у катастрофальному зменшенні передплатників, щасливо оминули тільки два муринські видання: Ілюстрований журнал "Ебоні", який виходить всього декілька років, не тільки не втратив числа передплатників, але й збільшив це число на пів мільйона. Також єдиний муринський щоденник "Світ" успішно розвивається. Обидва ці видання відійшли від традиційної лінії писати тільки на муринські теми й цим пояснюється їх успіх. "Ми не видаємо часопис тільки для того, щоб боротись за расову рівність. Сучасні мурини хочуть бути передовсім добре й точно інформовані про різні події, а не лише про муринські справи" — заявив недавно редактор щоденника "Світ".

Перед українською пресою в США і Канаді стоїть ця сама проблема.

3 РЕЛІГІЇ:

Ювілей Владики

Східня Єпархія Української Греко-Православної Церкви в Канаді обходила 20 листопаду подвійний ювілей Вл. Михайла: 70 з дня народження й 35 літ священослужіння.

Владика Михайл може бути зразком, як треба проходити свій життєвий шлях. Молодь мусить учитись на таких зразках, щоб бути достойними християнами й гідними синами свого українського народу.

У важких умовах гоніння на Церкву Владика Михайл йде священником. Він має мету: захищати душі від безбожницьких впливів, зберігати душі від морального розкладу, боротися за свободу духа людини.

Важко було. Але міцна віра в Бога й почуття обов'язку перед Богом і рідним народом давали йому сили переносити образи й страждання.

І ця мета життя, найсвятіша мета: служіння Богу і рідному українському народу завжди була й є перед очима Вл. Михайла. Вл. Михайл і на еміграції, не дивлячись на важкі умови і похилий вік, йде цим же шляхом, виховуючи духовно-міцних українців, бо лише такі люди спроможні збудувати вільне життя на непорушних християнських засадах.

Тут у вільній Канаді багато є спокус, особливо для молоді. Владика кладе свої сили, щоб охоронити нашу молодь і закликає її не зрікатися свого рідного й бути готовими зайняти місце своїх батьків в Церкві Христовій. Він випускає книгу "Світова Епопея" — цю з любов'ю до молоді написану книгу й присвячену молоді.

Наша молодь мусить мати мету свого життя, благородну мету. Вона може бути тією ж, що і у Вл. Михайла, бо не лише в священничому сані можна служити Богу і рідному народу, але й у всякому іншому стані. Хто піде цим шляхом, ніколи не розкається.

Владика Михайл гаряче любить молодь, і молодь мусить тим же відплатити Владичі.

Молодь мусить учитися у Вл. Михайла, як треба жити й що треба робити.

Неправильний погляд декого, що, мовляв, тепер інші умови життя, а тому треба робити інакше.

Християнство не старіє. Воно існує 1900 років. Скільки за цей час мінялось умов життя! А християнство, як Божа свята Істина при всіх різних умовах життя залишається тою ж невичерпаною скарбницею.

Побажаємо Владиці Михайлу здоров'я і сил для дальшої праці і нехай Господь пошле йому многих літ.
Прот. М. О.

**

Захисник покривджених. — "Хто зробив чудо в Галилеї?" — запитав якийсь священник своїх чорних однокласників. "Отець Гаддельсон!" — хором відповіла класа. Протягом декількох років отець Гаддельсон був найзавзятішим оборонцем чорного населення Південної Африки проти расової дискримінації, практикованої націоналістичним південно-африканським урядом. Ім'я отця Гаддельсона стало синонімом надії і віри в краще майбутнє для 10 мільйонів муринів. Вони вважали його не тільки святцем, але й своїм провідником у боротьбі за расову рівність. Південно-африканський уряд не раз намагався позбутись неприємного йому англіканського священника, але без успіху.

Кілька тижнів тому отець Гаддельсон дістав наказ від своїх церковних зверхників з Англії: негайно залишити Південну Африку й приїхати до Лондону. Чи послухає Гаддельсон цього наказу — ще невідомо. Тим часом південно-африканська муринська преса переповнена закликами: "Не залишай нас, Отче!"

**

Папа — чудотворець? Італійська преса широко пише про те, як Папа Пій XII чудом вилікував тяжко хвору на туберкульозу кості дівчину. Також стало відомо, що під час своєї хвороби останнього року Папа бачив візію Христа після чого негайно виздоровів. Кажуть, що Папа невдоволений розголом цих вісток, але досі не заперечив їх правдивості.

**

"Хрестовий похід" Білі Грагама. Відомий євангеліст Білі Грагам, який у своїх виступах не цурається газетних реклям, радіо, телевізії та інших модерних засобів впливу на суспільну opinію, закінчив недавно свій тріумфальний "крусейд" в Торонті, де його слухали понад 150.000 вірних. Підбадьорений цим небувалим успіхом, Білі Грагам вирішив підкорити байдуже до біблійного вчення сучасне студентство. Першим об'єктом у цьому новому поході Грагама став славний Кембріджський університет (Англія). Вплив проповідей Грагама на студентів Кембріджу тим часом невідомий.

3 ФІЛЬМУ:

"The Blackboard Jungle" — фільм про злочинність американської шкільної молоді став, безперечно, найбільш оспорюваним фільмом в Америці і в Європі. Не маємо наміру рекомендувати чи забороняти цей фільм читачам "Молодої України", бо певні, що його бачили майже всі, незалежно від нашої рекомендації чи заборони. Цікаве те, що той фільм не допущено на Фільмовий Міжнародний Фестиваль, який відбувся літом ц. р. у Венеції. Також заборонено було показувати "Шкільні джунглі" американським воякам в Європі. Цю заборону знято щойно після того, коли німецька фільмова рада цензорів назвала фільм "особливо цінним" і зменшила оподаткування для всіх німецьких кінотеатрів, які той фільм показують.

Боріс Годунов

Тяжко сказати, якими міркуваннями керувалось московське міністерство культури, кинувши фільмову версію опери "Боріс Годунов" за кордони ССРСР. Жодної реклями комунізму, ні російській культурі в цілому, цей фільм не зробить. Сценарій фільму — написай Н. Голвановим і В. Строевою на основі одноіменної трагедії О. Пушкіна — опрацьовано так, що єдиним менш-більш позитивним героєм вийшов блазень (вик. І. Козловський). Його тужлива пісня (з рефреном: "Плач, плач руський народе!") у кінцевому антракті фільму — це чи не єдина щира людяна сцена на тлі загального фальшу, жорстокості і містицизму, таких властивих Москві по сьогоднішній день.

На західного глядача понура містична атмосфера фільму мусить робити гнітюче враження, якого не можуть затушувати ні відносно добрі кольори, ні спотворена поганим озвученням музика Муссорґського, ні чепурна програмка, яка "докінчує" незакінчену оперу.

Хто ж винен за цю понуру, містичну й до певної міри дику для нас атмосферу фільму? На нашу думку, не винні ні сценаристи, ні режисери, ні актори. У фільмі показано все, що було і, мабуть, показано так, як було. Творці фільму краще за нас знають справжню "руську душу", тому й не дивно, що та "душа" у фільмі "Боріс Годунов" показана точно такою ж, як і в "Петрові І-ому", "Іванові Грозному" та в інших російських історичних фільмах.

Нашим читачам, звикшим до майстерної американської фільмової техніки, не рекомендуємо оглядати ці фільми. Хто ж нам не вірить,

сподіваючись побачити в них щось "хоч погане, але своє" — той хай іде і дивиться. Зайвий раз переконається, що у російських історичних фільмах нічого "свого" не знайде і що чужий Нью Йорк та Лондон, Париж та Мюнхен далеко ближчі психіці українця, ніж "рідна" Москва.

Д. Оп.

"Війна і мир" побачить екран. Перегони між чотирма фільмовими корпораціями (див. "МУ" ч. 21) у підготовці до фільмування відомого роману Л. Толстого "Війна і мир" — закінчилися. Переможцем у цих перегонах вийшла італійська фільмова корпорація Понті де Ляврентіс, яка вже розпочала накручувати фільм в Італії та Югославії. Одну з головних ролей у цьому фільмі грає Авдрей Гелбурн (пригадуєте чарівну "Сабріну"?).

Франк Сінатра став продуцентом. Обоюваний чомусь жінками Франкі Сінатра забажав стати не лиш актором, але й фільмовим продуцентом. Його перший ковбойський фільм "Джонні Кончо" скоро побачить екран. Головну роль у фільмі грає Гльорія Вандербільт Стоковска (кол. дружина славного диригента), яка, згідно голлівудських поголосок, скоро зватиметься Гльорія Сінатра.

3 НАУКИ І ТЕХНІКИ:

Таємниця Форда розкрита. Метушливим американським репортерам удалось розкрити врешті одну з найкраще стережених таємниць сучасної американської індустрії. В листопаді ц. р. громадянство вперше дізналося про річні прибутки Форда. Найкращим в історії фордівської компанії був рік 1950. У тому році Генрі Форд II з родиною заробив на чисто 250 міль. доларів (після відтягнення податків). Але 1955 рік заповідається ще кращим. Не зважаючи на видатки, зв'язані з гварантованою річною платнею для всіх робітників, Форд у цьому році мав би заробити понад 350 мільйонів доларів, після відтягнення 650 мільйонів доларів на податки.

**

Ліки в молоці. Згідно найновіших дослідів Міннесотського університету, всі ліки, потрібні проти туберкульозу, тифу, паралічу, інфлюєнці, дифтерії та інших заразливих хворіб — можна буде вкортці діставати у молоці. Вже тепер є корови, молоко яких є надійним ліком проти трьох, а то й чотирьох згаданих хворіб. У майбутньому корови будуть своєрідними "аптеками". Коровам, а не пацієнтам защеплюватимуть різні антибіотики...

Містерійне турбінове авто. В Англії недавно випробувано новий тип авта, в якому немає ні скринки бігів, ні гальмів. Скорість авта регулюється допливом пального в турбіновий мотор. Деталі будови цього містерійного авта зберігаються тим часом у таємниці.

**

Соняшні проміння замість палива. У містечку Фенікс (соняшна Арізона), відбувся недавно світовий конгрес науковців, які працюють над проблемою практичного застосування соняшних проміннів. Проблема стара як світ, але поступ у цій ділянці тим часом дуже незначний. Все ж таки, на конгресовій виставці можна було вже бачити куховарські прибори, які використовують соняшні проміння, проекти ogrіваних соняшним промінням домів тощо.

**

Чи кінець людства за 37 років? Демографи вираховували, що тепер кожної секунди населення землі збільшується на дві особи. За одну добу цей приріст становить 100 тисяч, а за один рік — 36.5 мільйонів людей. Якщо приріст населення збільшуватиметься у цій же пропорції, то за 37 років на землі житиме 6.6 більйонів людей, яких не буде чим прокормити. Розв'язка цієї неприємної проблеми: а) Строге обмеження й контролю народжень, що практикується вже у Швейцарії, Японії і Індії; б) низка атомових війн; в) винахід нових джерел прохарчування та енергії, над чим гарячково працюють вчені всіх цивілізованих народів.

**

Німці знову будують літаки. Хто був у Німеччині після війни, той наочно бачив, що з потужної німецької довоєнної індустрії залишились в той час тільки розбомблені й здемонтовані аліянтами кістяки. Сьогодні Німеччина знову стала першою індустріальною потугою на європейському континенті.

З новим роком німці приступають до масової продукції літаків. Між продуцентами бачимо знову добре відомі з часів війни прізвища: Фокке-Вульф, Мессершміт, Дорнір, Гайнкель. Можна не любити німців, але вчитись у них таки треба...

Автором поеми "Земля" (див. "Молода Україна" ч. 27) є український підсоветський письменник Леонід Первомайський.

Першими відгадали й дістали в нагороду річну передплату "МУ" — Гр. Литвин (Торонто), А. Озимчак (Куксвил), Гр. Скит (Вінніпег), А. Сенко (Трентон) та П. Гавриш (Торонто).

ОДУМІВСЬКІ НОТАТКИ

В неділю, 9-го жовтня ц. р. відбулися річні загальні збори філії ОДУМ-у в Клівленді. Крім звітувань уступаючої Управи та різних організаційних справ було також перебрано Управу. В склад Управи ввійшли: Гр. Шишута — голова, В. Пономаренко, Раїса Земська, Гр. Яшник, В. Турко і Валя Земська — члени. Членами Контрольної Комісії обрано В. Усика і Людмилу Наріжну.

В Гемільтоні відбулось 15 жовтня ц. р. врочисте свято Юного Одумівця. Члени Юного ОДУМ-у при Гемільтонській філії склали врочисту обітницю та дістали одумівські відзнаки. Вечірка відбулась при численній участі батьків та представників Головної Управи з Торонта.

Школа суспільно-політичних наук при Монтреальській філії ОДУМ-у розпочала в цьому році виклади 23 жовтня. Передбачено в році 72 викладові години. В школі викладають проф. А. Степовий, проф. Д. Кислиця, інж. К. Полішук, інж. Примак та інші педагоги.

ОДУМ У НЬЮАРКУ

25. 10. 55 року відбулися річні загальні збори філії в Ньюарку. Збори започаткувались вибором Постановчої Комісії, до якої ввійшли слідуючі особи: Голова — п. Іван Павленко, члени: п. Микола Могила та Микола Скиба. Після звітів уступаючої Управи та дискусій, обрано нову Управу ОДУМ-у в складі: голова — М. Могила, заступ. голови — М. Скиба, секретар Оля Савонів, культ-освітній рефер. — М. Багацький, фінансовий рефер. — З. Пятницький, та члени Управи з рішачим голосом: Оля Голенко, Галя Журавель, Катя Халецька та Галя Павленко. До Контрольної Комісії вибрано таких осіб: Голова — І. Павленко, члени: І. Стойко, А. Івценовський. На зборах також було порушено справу, яка торкається пресового фонду для журналу "Молода Україна". Зібрано 45 доларів на цей одинокий одумівський журнал. Цим самим філія дала шляхетний початок, який гідний наслідування іншим філіям.

Філія ОДУМ-у також мала велику честь 2. 10. вітати Високопреосвященішого Митрополита УПЦеркви в США Йоана, який прибув до м. Ньюарку та завершив посвячення новоутвореної церкви. Привітав Владика голова М. Могила, а одумівки передали Владиці китицю квітів.

М. Б.

ГОЛОВНА УПРАВА ОДУМ-у В США

просить філії скеровувати листи для окремих референтів на такі адреси:

Першому затсупинкові Голови і референтові зв'язків та представників до УКК писати на адресу:

**Mr. P. Matula, 117, 19th Ave.
Irvington, N. J.**

Другому заступникові Голови та референтові Юного ОДУМ-у:

**Mr. I. Pawlenko, 760 South, 20th
St., Newark, N. J.**

Організаційному, культурно-освітньому та спортовому референтові:

**Mr. M. Dziabenko, 226 Pulaski
St., Brooklyn, N. Y.**

Пресовому референтові:

**Mr. P. Lymarenko, 4272 Viola St.
Philadelphia 4, Pa.**

Фінансовому референтові:

**Mr. M. Panchenko, 195 Henry St.,
New York, N. Y.**

Загальну кореспонденцію Головної Управи (також для Голови Б. Марущака) надсилати на адресу секретаря Г. У.:

**Lesia Maruschak, 377 Bradford
St., Brooklyn 7, N. Y.**

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Старанням філії ОДУМ-у в Нью-арку на пресовий фонд "Молодої України" склали пожертви такі особи: Микола Могила — 10 дол., М. Багацький — 5 дол., З. П'ятницький — 5 дол., В. Росинський — 5 дол., М. Скиба — 5 дол., В. Сім'янець — 3 дол., І. Стойко — 2 дол., В. Сигалів — 2 дол., О. Утріско 2 дол., Я. Танцюра 1 дол. **Разом — \$45.**

Старанням філії ОДУМ-у в Бомбало на пресовий фонд "МУ" склали пожертви: П. Макуха 2 дол. Полк. Герасименко 2 дол., Д. Опанащук 2 дол. По одному долюру склали: Анна Макуха, В. Ковальчук, В. Побивайло, А. Остапчук, А. Опанащук, І. Доценко, П. Опанащук, І. Чорногорець, М. Білок, Д. С. Веремчук, Ол. Щерба, М. Побивайло. По 0.50 дол. склали: П. Тупицький, В. Бовкун, М. Дудко. — **Разом — 19.50 дол.**

Індивідуальні пожертви: Михайло Сенюра 5 дол., С. Дем'яненко 7 дол., Е. Перерва 3 дол., В. Троцько 3 дол., Г. Лисинський 2 дол., В. Бондар 2 дол., П. Шепель 2 дол., І. Бондар 1 дол., Т. Дудник 1 дол., Т. Шак 1 дол., В. Прищенко 1 дол., Й. Вертишин 0.50 дол.

ПОВІДОМЛЕННЯ

На бажання деяких філій повідомляємо, що лотерея Головної Управи ОДУМ Канади, дохід з якої був призначений на розбудову молодечих відділів при філіях, була розіграна ще підчас Зустрічі одумівців та українського громадянства США та Канади на фармі "Київ".

Розігру провадили: п-а Г. Лугіна (Гамільтон), п. М. Максименко (Бамфало), п. В. Неліпа та п. Я. Семютюк (Торонто).

Квиточки витягали члени юного відділу ОДУМ при філії м. Гамільтон.

Вислід лотереї:

1. Перший виграш: 12-ть томів творів Лесі Українки виграв п. П. Палолев (Монтреаль).

2. Другий виграш: різьблений фото-альбом — п. В. Вакуловський (Торонто).

3. Третій виграш: комплект плит оперети "Наталка Полтавка" — п. О. Аксюк (Монтреаль).

4. Четвертий виграш: Англо-український словар М. Подвезька — на 60 тис. слів — п. М. Верхогляд (Вінніпег).

5. П'ятий виграш: укр.-англійський словар М. Подвезька на 60 тис. слів — п. К. Щербина (Торонто).

Головна Управа почувається до приємного обов'язку подякувати тим всім філіям та окремим членам, що своєю працею спричинилися до більшого розповсюдження книжок лотереї на своєму терені.

Головна Управа ОДУМ Канади

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановний Пане Редакторе!

В моїй статті "За ким піде українська молодь?", надрукованій у "Молодій України" ч. 24, до мого твердження, що з хвилиною заведення в Україні демократичного ладу "революційна демократія" не матиме там що робити, Ви вставили таку свою замітку: "Справа не в назві, а в суті. Кожна революційна партія стає еволюційною після переможної революції"...

На жаль, Вашої тези не підтверджують історичні факти! Це видно з історії таких безумовно революційних партій, якими були, напр., фашистська партія в Італії, нацистська в Німеччині та ще й тепер є комуністична партія в СССР. І після їх переможних революцій, вже в умовах мирного будівництва, вони не стали еволюційними. Наприклад, комуністична партія в СССР ще й

досі, після 38 років своєї переможної революції, все ще ламає основні моральні людські та Божі закони супроти підлеглих їй народів...

З щирим привітом

І. Луч

Шановний Пане Луч!

Ламання основних моральних людських та Божих законів супроти підлеглих народів не є ознакою революційності чи еволюційності партій. Десятки безумовно еволюційних і навіть демократичних партій панівних народів ламають основні моральні закони супроти підлеглих їм колоніальних націй так само "добре", як і комуністична партія в СССР. Революційність чи еволюційність партій визначається, на мою думку, передусім ставленням даних партій до існуючого політичного та соціально-економічного ладу. Жодна партія не може бути революційною супроти ладу, з яким вона погоджується або який сама здійснює.

В цьому розумінні ні КПСС не є революційною супроти нинішнього ладу в СССР, ні УРДП не зможе бути революційною супроти демократичного ладу в вільній Україні, хоч би й залишила по-традиції свою революційну назву. Звідси й замітка: справа не в назвах, а в суті.

З глибокою до Вас пошаною,

Редактор

Шановний Друже!

Пересилаю поштовий переказ на суму \$10.55 за надіслані журнали... Тримайте й далі наш журнал на належній висоті, не звертаючи уваги на різні вибрики безвідповідальних осіб, а може (дуже правдоподібно) інспіровані ворожою розвідкою. Маю на увазі два обіжники т. зв. "комітету вільної української молоді"... Комуś залежить на тому, щоб завалити організацію (ОДУМ), яка проіснувала п'ять років. Комуś потрібно розбити українську молодь, так як це вже зроблено з старшими! Відповідь напливає сама собою... (дехто) працює на всю пару, використовуючи мізерність людських душ деякої частини української еміграції.

З товариським привітом,

Ігор Яр-ко, США

Вельмишановний Пане Редакторе!

...Я дуже радий, що "Молода Україна" стала нарешті місячником. Не сумніваюся, що тепер "Молода Україна" буде справді найкращим журналом української молоді. Бажаю успіхів у Вашій праці!

Радо докладу трохи й своїх зусиль у Ваше гарне діло...

Б. Рубчак, США.

Перша в Канаді крамниця меблів новоприбулих українців

ROCHESTER FURNITURE COMPANY

295 COLLEGE ST., TORONTO, ONT. Tel. WA. 3-2834

100% гарантія всього товару, або зворот коштів.

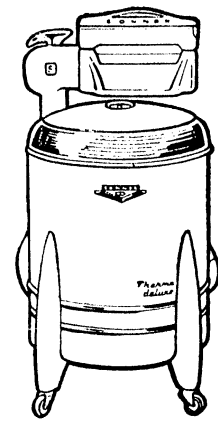
Машини до прання марки "CONNOR" ізольовані й за-
держують температуру протягом 12-ти годин.

Ці гарантовані на 4 роки машини, ми даємо на пробу
до 30-ти днів.

М. Герус

— Власники —

Н. Дейнега

Друзі Редактори!

Обіжники т. зв. "комітету вільної молоді", які ви напевно вже маєте — це не перші й не останні пашківлі, спрямовані проти росту нашої одумівської організації. Їхніх справжніх авторів ви знаєте, незалежно від того, під які псевдоніми вони не ховались би. Знаєте також, що амбітність, примітивізм і глупота деяких одиниць — спустошує лави нашої еміграції в далеко більшій мірі, ніж робота ворожої агентури... Тому не робіть їм реклями, не приймайте їх визову, як не прийма-ли досі. Рівень полеміки цих "добродіїв" компромітує тільки їх, а не нас. Працюймо дружньо, як працювали досі. ОДУМ не так то легко розбити...

Якщо ж хтось піде за фіктивни-ми "комітетами вільної молоді" — то не жалійте таких. Таким там і місце!

З одумівським привітом,

В. П-ко, США

Шановний Друже!

...У моїй статті ("Чорні чи рожеві окуляри?") у 26 числі журналу трапилося друкарська помилка. У реченні "Можна було б говорити про підґрунтя, з якого виросли Обломов чи доктор Фавст" і т. д. пропущено слово **виросли**. (Стор. 5-та, третя шпальта, передостанній рядок. — Ред.).

Був би вдячний Вам, як би дали в черговому числі поправку...

Б. Олександрів

Шановні Друзі!

Маю честь переслати Вам чек у сумі \$10.75, як передплату для чотирьох передплатників...

Можу сказати, що журнал усім подобається й від Філії бажано Вам якнайкращого успіху в праці

для добра молоді й України.

З одумівським привітом

Іван Кучеренко, Сиракуз

Шановна Редакціє!

Дотепер я стало купував "Молоду Україну", читав її й стежив за її розвитком. Тепер я переконався, що "Молода Україна" досягла того ступеня якості, що варто її мати в хаті постійно й не турбуватися чи молоді кольпортери... будуть продавати свіже число, чи ні. Тому зго-лошуюся у передплатники "Молодої України" й прошу надсилати мені журнал від 1 січня 1956 року починаючи...

З пошаною,

Г. Гордієнко, Філядельфія

Дорогі Друзі!

Я знаходжуся в Японії і працюю тут кореспондентом при інформаційному відділі амер. збройних сил... Але "Молоду Україну", яку отримую з Нью Йорку, читаю і тут. Інколи то й не сам, а з нашою перекладачкою Мутто-сан. Ця моло-

да японка жила недалеко Зеленого Клину й знає трохи по-українськи...

Бажаю якнайкращих успіхів у Вашій праці!

З одумівським привітом,

Щиро Ваш — Степан Вербоватий

Дорогі Друзі!

...Отже щиро: журнал гарний, різноманітний, цікавий. Щастя Бо-же так далі вести. Одначе моя особиста заввага, яка стосується взагалі цілої суті журналу: чи не думаєте ви, Друзі, що для молоді цей журнал занадто тяжкий своїм змістом, рівнем і стилем? Коли ви плянуєте його як орган молоді й еліти і молоді — наших ровесників — це знаменито і старайтесь піднести рівень ще вище. Коли ж для широких кіл нашої молоді — це затяжко. Не зможуть належно зрозуміти, а значить, не зможуть і сприймати... Не забувайте, що в нас є маса підростаючої молоді, зараз у віці 14-17 рр. Що з нею робити? Адже вона наша і стратити її — злочин!

З дружнім привітом,

Гр. Скит, Вінніпег

Дорогі Друзі!

Справа пачок на Україну є дуже делікатна справа і я категорично радив би негайно припинити рекляму Української Текстильної Крамниці "Стаелтекс"...

Абзац "Обіцяна земля має нафту" ("МУ" ч. 27) здивував: "ізраїльтяни так хоробро бились з єгиптянами..." Чому не навпаки — трусливо єгиптяни бились з ізраїльтянами. Для кого це відкриття "радісне" і кого це з читачів "МУ" обходить? Чи просто "МУ" стала жертвою психози, виробленої шаленою пропагандою сіоністів, що знайшла потребу приєднати й свій "голосок"?

З пошаною,

Ю. Март, США

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

АРКА

575 Queen St. W. Toronto, Ont.

Тел. EM. 6-7061

- Повний вибір часописів, журналів, книжок.
- Шкільне і канцелярське приладдя.
- Вишивки, різьби, панамы, нитки до вишивання, узор.
- Грамофонні платівки, патефони, радіоприймачі.
- Тютюн, цигарки та всякого роду дрібна галантерея.

ВІДВІДУЙТЕ книгарню АРКА!

НАЙКРАЩІ РЕЧІ ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ КУПИТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ

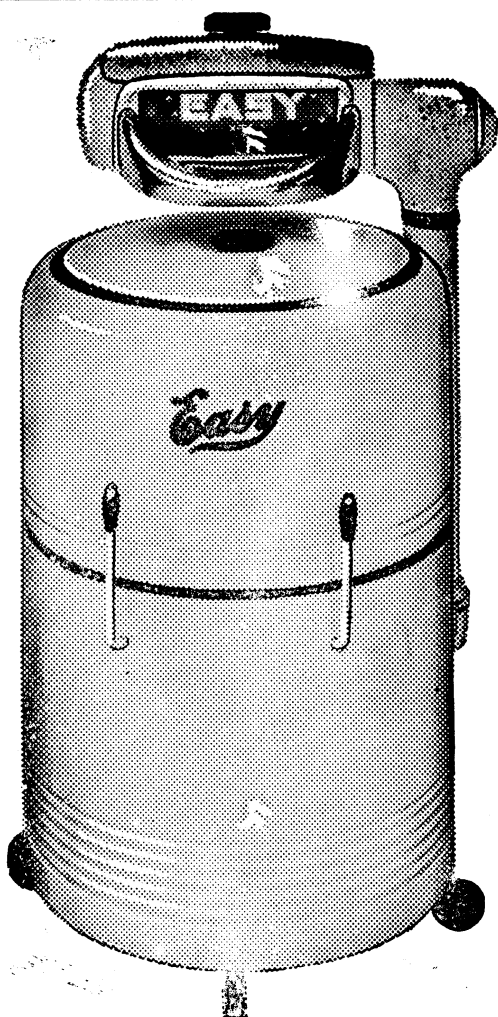
G. LUKE'S FURNITURE - ELECTRIC

Маємо великий вибір електричних й газових кухонь (Мофет стов), холодильників, пральних машин, машин до чищення підлог та килимів, радіоапаратів, диванів (честерфілди), п'яно-акордіони та інше.

ГАРАНТУЄМО: НИЗЬКІ ЦІНИ, ВИГІДНІ СПЛАТИ, ГАРНУ ОБСЛУГУ ТА ДОБРУ ЯКІСТЬ КУПЛЕНИХ У НАС РЕЧЕЙ.

797-799 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT.

— Tel.: EM. 8-9228

Гриць голодний,
Леся плаче,
Гнат сердитий
Ходить й криче:
— Не варено,
Не палено,
Злість бере,
Бо ж від ранку
До світанку
Мати білля пере!
— Справ машину,
Любий сину,
В хаті спокій
буде!...

Пральні машини найкращої марки "EASY" дістанете по ціні \$99.00 на догідні сплати в

ALPHA FURNITURE CO.
735 Queen St. W. Toronto
Tel. EM-3 9637.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

В Австралії:

Mrs. O. Tkach
146 Suspension St.
Sunshine, Victoria,
Australia.

В Бельгії:

Mr. H. Szmyhul
Camp 44/5 Bussoit,
(Hainaut) Belgique

У Великобританії:

Mr. Andrij Bondarenko
123 High St.
Notting Hill Gate
London, W. 11, England

В Аргентині:

"Porohy"
Casilla de Correo 3184
Buenos Aires, Argentina

У Франції:

Mr. W. Mirutenko
Court Digeau 155
Ostricourt (North), France

Банк. конто:

B. M. C. I. Carvin 13999

У Німеччині:

Mr. I. Kornejtshuk
Muenchen, 54
Seehamer St. 13, Apt. 2,
Germany